N Nr. 6

2. MARSNUMMER 1943

Signal

Belgia 3.— fr. / Bøhmen-Mähren 4.— kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4.50 mk. / Frankrike 5 fr. / Hellas 150 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 10 kuna / Nederland 25 cents
Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 25 lei / Serbia 6 dinar / Sverige 55 øre / Sveits 50 rappen / Slovakia 3 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 20 kurus / Ungarn 40 fillér
Sørsteiermark, Ostland 40 Pfg

Beyen av Tunis

Hans kongelige høyhet Sidi Mohamed El Moncef Pasja, under en mottagelse av representantene for aksestridskreftene i Tunis (Se beretning inne i bladet)

PK-foto: Krigskorrespondent Wundshammer

MAJOR DR. WILHELM EHMER:

SKJOLDET FORAN EUROPA

DEN TYSKE SOLDATS ÅNDELIGE GRUNNLAG

Gjennom enda en vinter stormet Stalins hærer mot den europeiske østfront i et slag av virkelig kontinentalt omfang og kontinental betydning. Herunder forsvarte soldatene tilhørende den 6. armé sammen med et kroatisk regiment og to rumenske divisjoner Stalingrad til siste mann, idet de bandt flere sovjetarméer og på denne måte gjorde det mulig å opprette en ny, strategisk gunstigere front. Hvorledes de brakte dette offer, kan bare forklares ut fra en soldatmessig holdning, hvis grunnlag en samtidig soldat og filosof her forklarer

Materialslagene i de siste to år av verdenskrigen 1914/18 hadde i høy grad skapt den oppfatning at den enkelte soldat en gang for alle hadde utspilt sin rolle som et selvstendig opptredende vesen på slagmarken. Materialet, teknikken, krigsmaskinen som valset ned alt, hadde trådt i hans sted. Denne oppfatning ble forfektet av mange militærforfattere, framfor alt av franske, engelske og amerikanske teoretikere, men den fant også gjenklang i generalstabene To eksempler: Ved avvæpningen av den tyske armé passet man i 1918 framfor alt på at den ikke mer fikk ha noen svære våpen, ingen svære kanoner, ingen panservogner og heller ikke noen fly, for disse våpen hadde jo vært hovedvåpnene i materialslagene, og derfor trodde man framfor alt gjennom forbud å kunne gjøre Tyskland forsvarsløst. Det annet eksempel er Maginot-linjen: Dersom materiellet i framtiden var krigsavgjørende, så behøvde man bare å bygge en uhyre materialmur for å være uovervinnelig for alle tider.

Det vilde være interessant engang å undersøke om også tyskerne hadde sluttet seg til denne "materialistiske" anskuelse, dersom de ikke gjennom Versailles var blitt tvunget til å gi avkall på de viktigste våpen. Vi tviler på at de tyske teoretikere og praktikere i dette tilfelle vilde ha anerkjent krigsmateriellets forrang for den kjempende soldat, dertil var de åndelige grunnlag for det tyske militærvesen for solid fundert fra gammelt av i selve nasjonen. Og har ikke nettopp den kjensgjerning at den tyske soldat så lenge trosset sin motstanders overlegenhet i materiell, brakt beviset for at den besluttsomme, dødsforaktende mann er overlegen overfor det blinde materiell?

Soldaterånden som skjebne

Gjennom Versailles-bestemmelsene ble Tyskland tvunget til med henblikk på sin armé å stole på den kraft som intet diktat kunde forby det, nemlig på ånden. Hvor de ytre midler manglet, mobiliserte man de indre, hvor man var bundet med hensyn til bruken av materiellet, utnyttet man ideens rikt sprudlende kilde.

„Seierherrene" i den store krig kunde gjerne hylle seg i en uhyre panserkledning og forskanse seg bak utspekulerte og våpenspekkede festningsmurer, så ble allikevel det lille Riksvern med sine beskjedne 100.000 mann ivaretageren av den tyske soldats store åndelige tradisjon og utviklet denne tradisjon videre, idet det trakk de nødvendige slutninger av erfaringene fra verdenskrigen. Man brøt ikke sammen eller ble ikke fortvilt over situasjonens vanskeligheter, men kalte til live alle soldatermessige dyder: karakterstyrke, viljekraft, oppfinnsomhetsevne og mot, grunnlag som den tyske soldaterånd er bygd opp på fra gammelt av.

For de mennesker som må skape og sikre seg sin eksistens på en karrig jord er det soldatermessige uttrykket for en nødvendig holdning. De to tyske stammer, som for første gang utviklet en ekte soldaterånd, hadde å løse oppgaver av en kampmessig karakter. Prøysserne måtte avtvinge sitt av naturen stedmoderlig behandlede land grunnlaget for en beskjeden eksistens som folk, dertil måtte de sikre seg mot gunstigere stilte, sterke naboer, og østerrikerne var som beboere av grensemarken mot sørøst tvungne til soldatermessig kraftutfoldelse. I ingen av tilfellene har det altså vært lunet hos en despot, som har satt opp en hær og preget ut en soldatermessig tankegang, men den historiske skjebne, naturen selv har stått fadder ved den prøyssiske så vel som ved den østerrikske aimés vugge. Begge er, etterat de i den første verdenskrig på ny hadde heftet uforgjengelig ry til sine faner, ad forskjellige veger gått organisk opp i den unge nasjonalsosialistiske forsvarsmakt.

Den prøyssiske generalfeltmarsjal Hellmuth von Moltke, den første sjef for den store generalstab, har engang kort nevnt de soldatermessige dyder: „Mot og forsakelse, plikttroskap og offervilje med livet som innsats." Anvender vi disse begreper på det sivile liv, slik som det har utviklet seg i den moderne liberalisme, så merker vi

Det historiske sidestykke: Leonidas, spartanernes feltherre

Han forsvarer år 480 før vår tidsregning Hellas' port, det trange pass ved Termopylene, til siste mann mot persernes innbrudd. Nøret av ånden fra slikt offermot vokser tre år seinere det attiske sjøforbund fram, den første store politiske allianse hos hellenerne. Faren fra perserne er definitivt overvunnet, Aten blomstrer opp. Den europeiske kulturs fødselstime er inne. Offeret har båret frukt

VANDRINGSMANN, KOMMER DU TIL SPARTA, SÅ FORKYNN DER, DU SÅ OSS LIGGENDE HER, SOM LOVEN BEFALTE

Innskrift på det nasjonalminnesmerke, som grekerne opprettet for Leonidas og hans soldater

Copyright 1943 by Deutscher Verlag Berlin

„...Generalene Pfeffer, von Hartmann og Stempel med oberst Crome står uten dekning på jernbanefyllingen"...

MINNESMERKE STALINGRAD

Den 6. tyske armés radiomelding, beretningene fra de siste sårede, som kom ut fra Stalingrad, de siste feltpostbrev, som forlot den tapte by med det siste fly, alt dette er underlag for denne og de følgende skildringer, hvorav krigskorrespondent Hans Liska har fotografert noen. Det gis øyenvitne-beretninger som den om en sjåfør på en mannskapstransportbil, som i rasende fart farer gjennom de framstøtende sovjetrussiske panservogner og med sitt maskingevær skyter ned ca 300 sovjetrussiske infanterister — bare fordi han vil inn i Stalingrad til sin troppeavdeling. Der håndterer tre kokker vel for siste gang sitt feltkjøkken. Sovjetrussiske panservogner overrasker dem, men de forsvarer seg: de griper et par tallerkenminer, som ligger i nærheten, løper fram mot panservognene, sprenger et par kolosser — og maten blir kokt ferdig. Et tysk fly må nødlande i Stalingrads ruiner og kommer inn på sovjetrussisk område. Er det virkelig meningsløst, når besetningen blir „hugd" ut av grenaderene i Stalingrad, som selv sitter i fellen? Hva betyr det, når offiserer og menige egenhendig sleper sin kanon 20 kilometer gjennom snø og snødriver til Stalingrad, da de mangler hester og bensin, en kanon, som en neppe har ammunisjon til? Hva er det for menn, som i ukevis vet hvor det bærer hen, og så skriver heim: „Far, du vet hvordan det ligger an her, du kjenner også parolen. Du kan stole på at det vil ta en skikkelig slutt..."

straks at det her virkelig dreier seg om utpregede soldatermessige karakteregenskaper. I stedet for motet velger liberalismen heller den forretningsdyktige behendighet for å komme gjennom livet, for forsakelsen foretrekker den bekvemmeligheten, plikten blir ofte bare følt som plagsom tvang, og når der må ofres, så skjer det ved prisgivelsen av materielle goder, hvormed man vil beskytte seg mot muligheten av personlige farer.

Den tyske soldat bekjenner seg til mot, forsakelse, plikttroskap og offervillighet, ikke for en eller annnen ytre fordels skyld, men bare ut fra fedrelandets høye idé, hans folks ære og storhet. I sitt testament har Fredrik den store betegnet det som „menneskets bestemmelse fra dets fødsel til dets død å arbeide for det samfunns vel som det er medlem av". Vi kunde i den store konges ånd føye til: ikke bare å arbeide, men også når det kreves, å kjempe og å dø. Fredrik handlet iallfall således i de tre kriger, idet han tilkjempet seg det maktmessige livsgrunnlag for sitt folk på 3 millioner mot en koalisjon på 50 millioner mennesker. Dertil var kongen alt annet enn en huggert, han var høvt kultivert, sensibel og sterkt interessert i kunst og filosofi. Til den strenge mannstukt, den ubetingede lydighet, den urokkelige pliktfølelse føyde han den dødsforaktende offervilje, seighet, selv i tilsynelatende fortvilte situasjoner og den åndelige vivasitet som så en generasjon seinere fant sitt uttrykk i en Clausewitz' og Yorks, en Gneisenaus og Scharnhorsts og også i en Heinrich von Kleists virke og verk.

Samtidig ble der tatt et avgjørende skritt framover: Nederlaget i 1806 overfor Napoleons revolusjonshær hadde vist at det gammelprøyssiske soldaterliv var stivnet i former som ikke mer var i overensstemmelse med den nye tid. En fornyelse var nødvendig Scharnhorst og Gneisenau forsto med et skarpt blikk at den militære ledelse ikke lenger måtte være et privilegium for adelen, men at en frisk blodstrøm måtte bringe nye impulser inn i arméen. Derfor skapte de, til dels mot kraftig motstand, den virkelige folkehær, og selv i dag er det verd å lese hva de har skrevet i denne betenkning til Fredrik Wilhelm III. om nødvendigheten av å åpne adgang for borgerskapet til offiersløpebanen, ja for enhver tysker som hadde hevdet seg overfor fienden.

Alle disse tanker så vel som hele denne periode kan sammenliknes med det vi opplever i disse dager: 6 år, fra 1806 til 1812, trengte Preussen-Tyskland dengang til sin gjenreisning etter et dypt fall. I et liknende kort tidsrom ble den nye tyske forsvarsmakt skapt av intet, og likesom dengang blir det også i dag ut fra den rike folkekraft

gjort mulig for en hver tysk soldat å nå opp til de høyeste kommandostillinger, uten at det dermed inntrer noen forringelse av kvaliteten. Begge ganger ble der bygd på de samme soldatermessige grunndyder, tilpasset tidens livsfølelse og i dag supplert med et nytt element, den feltgrå sosialisme, slik som den for første gang er blitt gjennomlevd og gjennomlidt i den første verdenskrig i skyttergravene og trommeilden.

En ny stats soldater . . .

Den sterkeste menneskelige opplevelse i den første verdenskrig var for de tyske soldater kameratskapet, den menneskelige samfølelse i nød og kamp, følelsen av et uløselig skjebnefellesskap overfor en fiendtlig og overlegen verden med hensyn til materielle hjelpekilder. Ut fra denne åndelige og sjelelige faktor ble den sosialistiske tanke på nasjonalt grunnlag, nasjonalsosialismen, til. Heller ikke den var en teoretikers oppfinnelse, men overføringen av en gjennom fire års krig vunnen erfaring og en ny livsfølelse, som var herdet i disse år, til det politiske område. Adolf Hitler, selv en prøvd soldat fra den store krig 1914—18, ga denne erfaring og denne livsfølelse form og uttrykk; etter den gamle, monarkisk bestemte samfunnsforms sammenbrudd gjorde han det som var i overensstemmelse med den tyske histories nødvendige utvikling og mening. Derfor kunde han også, opprinnelig uten de minste maktmidler, sette seg igjennom mot all motstand i tidens løp, bare støttet til folkets voksende tro på riktigheten av hans planer og lære.

Man må ha for øye de soldatermessige komponenter i denne utvikling for riktig å kunne vurdere våre dagers foreteelser. Alt hva der av Tysklands motstandere blir sagt eller skrevet om en motsetning mellom parti og forsvarsmakt i Tyskland, er enten objektivt feilaktig eller ondsinnet baktalelse. Partiet er den politiske, forsvarsmakten den militære gren på en og samme stamme. Det nasjonalsosialistiske parti har overtatt mange faktorer fra den militære tradisjon, således førertanken, den strenge organisasjon og disiplin. Forsvarsmakten, slik som den er bygd opp på ny siden 1935, er blitt gjennomsyret og besjelt av den nasjonalsosialistiske verdensanskuelses politisk-revolusjonære ånd.

Begge deler skjedde hovedsagelig som følge av presset utefra derved at de mette seiersmakter i Versailles for alle tider vilde holde det tyske folk — befolkningsmessig sett Europas største og ett av de kulturelt betydningsfulleste folk! — nede i en avmektig tilstand og hertil bl. a. også betjente seg av slike stater som Polen og det kunstig skapte Tsjekkoslovakia. En sådan tilstand var utålelig for det tyske folk. På denne måte kunde gjenoppbyggingen av dets forsvarsmakt i den nye politiske ordnings ånd foregå med en fart som grenset til det utrolige.

Dette kan ikke forklares bare med tyskernes organisasjonskunst, avgjørende har her vært den ånd som

Sørgruppens sluttkamp i Stalingrad: den siste pinnsvinstilling på plassen foran GPU.-bygningen

DE SISTE DAGER . . .

Tegn på de ofre, som den 6. tyske armé og en flakdivisjon, to rumenske divisjoner og et kroatisk regiment brakte for Europa

Denne pinnsvinstilling ved plassen foran GPU.-bygningen i Stalingrad og et par kilometer videre nok en pinnsvinstilling i traktorverket, det var mennene ved Stalingrads siste kampplasser, det var igjen av „gryten Stalingrad", da februar 1943 brøt fram. Kanskje tenker en på andre gryter i denne krigen og trekker sammenlikninger. Og det skal en gjøre. Der var f. eks. gryten ved Kijev, som ble lukket av tyskerne den 20. september 1941 og som seks dager seinere ble rømmet av 665 000 fanger, og den berømmelige gryte ved Brjansk og Vjasma, som ble lukket av tyskerne den 8. oktober 1941 og ti dager seinere ble rømmet av 663 000 fanger. Dengang var det tidlig på høsten, og det var rester av arméer. I „gryten Stalingrad" holdt

PK-tegninger: Krigskorrespondent H. Liska

én eneste tysk armé, to rumenske divisjoner og et kroatisk regiment stand i ca 80 dager. Fra den øverstkommanderende like ned til den simple soldat visste de alle i Stalingrad at de måtte bli stående til siste mann som elvepilarer, der bærer den samlede fronts bru. I midten av november 1942 slo flommen denne pilaren sammen. Det flate kampterrenget, hvor snøstormene raste til stadighet, var steinhardt på grunn av en frost på inntil 35 grader under null, og bød ikke noe taktisk holdepunkt. Men enno kunde transportflyene lande, bringe levnetsmidler og ammunisjon og enno kunde de bringe vekk sårede. Fra fem til seks sovjetarméer stormet fram uten avbrytelse, uopphørlig hamret artilleri og bomber på de beleirede, og ringen ble snevrere. Ved juletid var den ikke lenger større enn Stalingrads byområder. Landings- og nedkastingsmulighetene ble stadig sparsommere, og dagsporsjonene ble stadig mindre, stadig mer uerstattelig blir ethvert avgitt skudd, enhver dråpe drivstoff, systematisk hakker fienden i stykker hver mur, som enno står. I kjellerne og i de underjordiske ganger holder soldatene til og der ligger også de sårede. Det er i begynnelsen av januar. Der hersker nød og hunger. Men på samme tid kostet et eneste angrep her sovjetrusserne 800 døde, bare foran en panserdivisjons hovedkamplinje. Bare til 20. januar har en talt 800 istykkerskutte panservogner. Sovjetrussernes menneske- og materialtap overstiger uendelig tallet på de beleirede, og den tapte tid er uerstattelig. Det lir utpå nyåret, soldatene i Stalingrad kjemper videre. Og da de to siste pinnsvinstillinger rundt byens kjernepunkt er trengt sammen, heiser sørgruppen hakekorset på GPU.-bygningen — GPU.-plassens vartegn. Gruppen kjemper uten noen som helst forsterkning, uten ammunisjon og uten levnetsmidler, med blanke våpen helt til februar. Så tilintetgjør den alt, som kunde være verdifullt for fienden. GPU.-bygningen synker sammen etter en voldsom sprengning, hakekorset forsvinner i en støvsky, og kistelokket klapper igjen over de siste kjempere. Da det blir stille, hører en kamplarm borte fra traktorverket. Enno er det ikke slutt

Skjoldet foran Europa

betjente seg av de organisatoriske midler. Riksvernet hadde holdt seg utenfor det partipolitiske kaos fra 1918 til 1933, det hadde tatt vare på den militære arv og økt den med erfaringene fra den første verdenskrig. No ble det kjernen i den nye forsvarsmakt, og dertil kom den revolusjonære kraft i en politisk fornyelse. Denne forening av de beste militære tradisjoner med nye idéer og troen på nye livsmuligheter muliggjorde så den tyske forsvarsmakts forbausende seire fra den 1. september 1939. De kan ikke bare forklares med krigsteknikkens framskritt og den materielle organisasjon, for begge deler sto jo også til rådighet for Tysklands motstandere i rikeste mon. Hadde de ikke en Maginot-linje, sto der ikke rundt om Tyskland parate til kamp hærer som var langt overlegne i antall og rådet man ikke over hele verdens hjelpekilder? Når den polske armé ble feid bort bare i løpet av 18 dager, når Maginot-linjen ble overrent og Frankrike beseiret i løpet av knappe 7 uker, når britene led nederlag etter nederlag, fra Narvik over Dunkerque til Kreta, og når de med hensyn til antall og materiell langt overlegne bolsjevikhærer kunde kastes tilbake dypt inn i deres eget land, så må dette tilskrives den åndelige og sjelelige kraft i den fornyede tyske forsvarsmakt, som de andre ikke hadde noe tilsvarende å sette opp mot. At Tyskland denne gang dertil skaffet seg sterke materielle midler og på forhånd sørget bedre for sin ernæring enn i 1914, er en selvfølgelig konsekvens av erfaringene fra den første verdenskrig. Avgjørende imidlertid var og er de idéer og idealer som den tyske forsvarsmakt er fylt av og som gir den kraft til å hevde seg på en seierrik måte.

... og politiske soldater

Siden demokratiene på en så skjendig måte hadde satt overstyr den enestående sjangse de hadde i Versailles til å gjennomføre en virkelig rettferdig nyordning på vårt kontinent, har Tyskland satt seg fore å skaffe det plagede Europa nye livsmuligheter. I denne retning føler den tyske forsvarsmakt seg som fullbyrderen av en politisk vilje, og dermed er den tidligere ofte hevdede oppfatning at soldaten skal være „upolitisk", veket for overbevisningen om at han må være helt igjennom politisk, det vil si gjennomtrengt av betydningen og verdien av de idéer som i dag representeres av nasjonalsosialismen. Tyskland er ikke blitt drevet til denne kamp av erobringslyst, men blitt påtvunget den av dets fienders tilintetgjørelsesvilje. Dette er den tyske soldat til sitt innerste overbevist om, og derfor utgjør også den tyske forsvarsmakt en uovervinnelig blokk, basert på et etisk høytstående soldatervesens åndelige grunnlag, og dertil fylt og besjelt av troen på den høye misjon: å beskytte Tyskland og dermed hele Europa mot de kapitalistiske vestmakters overgrep og framfor alt mot bolsjevismens gru. Hver tysk soldat vet at det gjelder være eller ikke være, ingen gjør seg noen som helst illusjoner, hvorved viljen til å holde ut og å slå fienden hvor man møter ham bare blir ytterligere styrket.

Det vrengebilde som den fiendtlige agitasjon liker å gi av Tysklands forsvarsmakt kan ikke holde stikk overfor en rettferdig bedømmelse av en virkelig nøytral iakttager.

Tyskland har i dag i virkelig forstand en folkehær hvor enhver dyktig soldat bærer marsjalstaven i tornistret. Den har ikke ofret noen av de betydelige verdier i sin store militære tradisjon, og den har vunnet mange nye. No som før gjelder tapperhet, forsakelse, beskjedenhet, disiplin og offervilje som de høyeste dyder. Grunnsetningen „å være mer enn en viser" er fremdeles i kraft. Tyskeren kjemper fremdeles ridderlig og ikke som en rå landsknekt med de grusomme metoder som han i denne krig har stiftet bekjentskap med hos sine motstandere, fra beskytningen av lasaretter og sjøredningsfly, fra englendernes terrorangrep på åpne byer til bolsjevikenes fryktelige mishandling av fanger. Fra befolkningen i de områder som er besatt av den tyske forsvarsmakt kommer der en samstemmig ros over de tyske soldaters mønsterverdige holdning og disiplinerte opptreden. Man er også i slike land stadig forbauset over det kameratslige forhold mellom soldat og offiser i den tyske forsvarsmakt. Det er for hver tysk offiser en selvfølgelig plikt å sørge også menneskelig for sine undergivne, her er der ikke noen framhevd standsforskjell, ingen samfunnsmessig kløft, men alle føler seg i samme grad forpliktet overfor den felles tjeneste. Den militære rangordning og mannstukt lider ikke et øyeblikk under dette, men er like så streng som tidligere.

I Europas tjeneste

Det er altså de åndelige verdier av høy rang, som har hevdet seg og er blitt lutret gjennom århundrer, som er blitt herdet i mange kriger, ført videre fra far til sønn og herunder stadig er blitt fornyet og komplettert, som har satt den tyske soldat i stand til de prestasjoner som han i dag utfører til sikringen av en hel verdensdel. Det er de beste mannsdyder som ethvert folk måtte ha forståelse for, som enno ikke helt er forfalt til en larmende, materielt bestemt sivilisasjons tomme mekanisme, som tilfellet med nordamerikanerne. Ved siden av den militære er der sikkert også mange andre verdifulle livsoppfatninger, men den førstnevnte utgjør fremdeles i livskampen den faste ryggrad, uten hvilken et folkelegeme i lengden ikke kan holde seg oppe når det blir utsatt for tunge påkjenninger. For soldaten som er tvunget til å drepe og tilintetgjøre, setter samtidig selv inn det største han eier, sitt liv. Men dermed forlater han nivået for det rent nyttige og stiger opp i en region hvor et menneskes holdning og verd blir målt med det eviges målestokk.

For våre øyne står som det mest opphøyde eksempel offerkampen i Stalingrad, som gjorde det mulig for de forbundne arméer på østfronten å reise nye demninger mot den framveltende bolsjevikiske stormbølge og på denne måte fortsatt å bevare Europa mot bolsjevikenes tilintetgjørende herredømme. Avskåret fra enhver unnsetningsmulighet, omringet av en tidobbelt

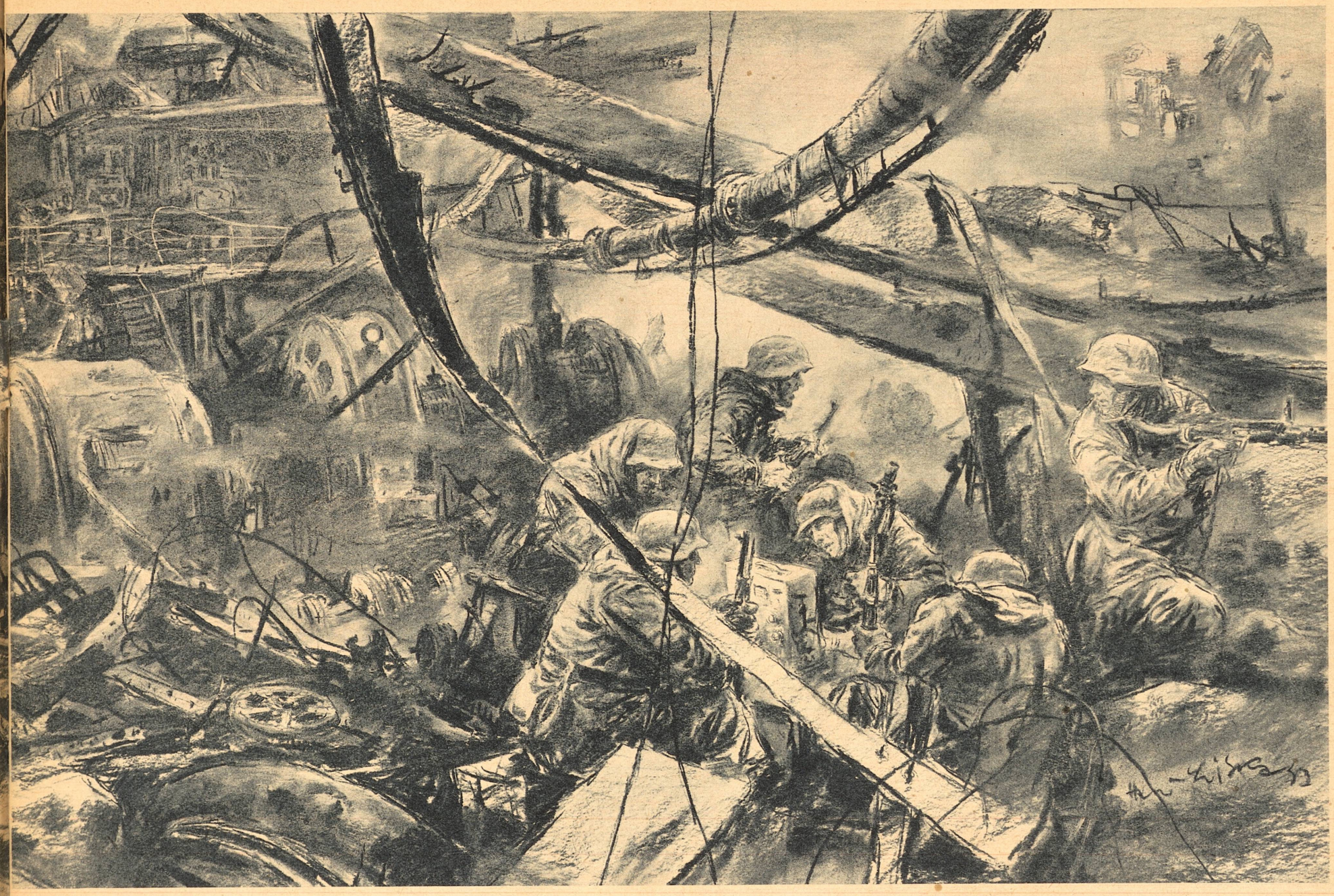
Steppens Alkazar ... *Restene av det XI. korps under infanterigeneral Strecker har satt seg fast i traktorfabrikken. Montasjehallen danner forsvarets midtpunkt. Motstanderen har arbeidet seg inn på en avstand av 40, ja 20 meter, sønderslår systematisk murene og jernkonstruksjonene, kaster handgranater og miner under ruinene. Forsvarerne holder seg i de underjordiske ganger og montasjegraver. Gjentatte ganger bryter sovjetrusserne inn i hallen, drevet fram av sine panservogner. De blir tilintetgjort i nærkamp med bajonett og spade. De sårede kjemper videre, og menn med alvorlige forfrysninger rekker fram ammunisjon — den er det ikke meget igjen av ... Ett radioapparat har de enno. Den 30. januar. Det stortyske rikes tiende fødselsdag, formidlet dette radioapparat der Führers proklamasjon til dem, midt under detonasjonenes brak, de nedstyrtende murers larm og de såredes jamring. I et radiotelegram melder de siste Stalingrad-kjempere om sin siste høytidsstund: „og vi hevet hendene kanskje for siste gang til den tyske hilsen". Slik lyder meldingens slutningsord*

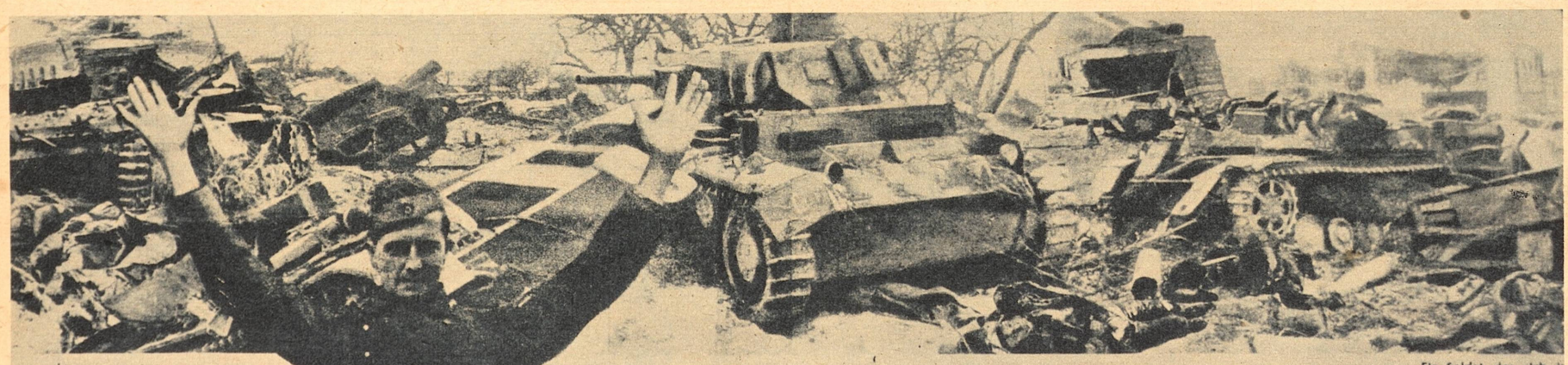
Europa en fiksjon?

Eksisterer der overhoder en felles europeisk skjebne eller bruker europeiske folk ordet Europa bare når de synes å passe for dem til å forkle sine egne motiver? „Signal" bringer på side 11 en artikkel av Giselher Wirsing som angår oss alle disse avgjørende uker:

„Vi, europeerne!",

Utmattelsesforsøk ... *Allerede på et tidlig tidspunkt forsøkte sovjetrusserne å uttrette den innesluttede tyske armés og deres forbundnes moral. De stilte opp høyttalere i den forreste linje og rådde soldatene til å overgi seg, da kampen jo var håpløs. Flyveblad, som det her gjengitte, regnet ned over Stalingrad fra sovjetfly. De tilsikret de kjempende, offiserer som menige, livet og god behandling, hvis de bare strakte våpnene, og påsto at 70000 allerede hadde overgitt seg. Det bilde av de tyske „fangemasser" som skulde bekrefte denne påstand, viser seg naturligvis ved første blikk å være en dårlig forfalskning og setter sovjet-løftene i det rette lys: På dette bilde ser man flere ganger de samme grupper (sammenlikn de hvite kretser som er forbundet med hverandre!), det dreier seg om en foto-montasje. Således ble alle oppfordringer til overgivelse, herunder også to offisielle, besvart så lenge med våpnene, til det siste skudd var avfyrt, det siste dokument og den siste geværlås var tilintetgjort*

70 000 deutsche und rumänische Soldaten und Offiziere haben sich gefangengegeben!

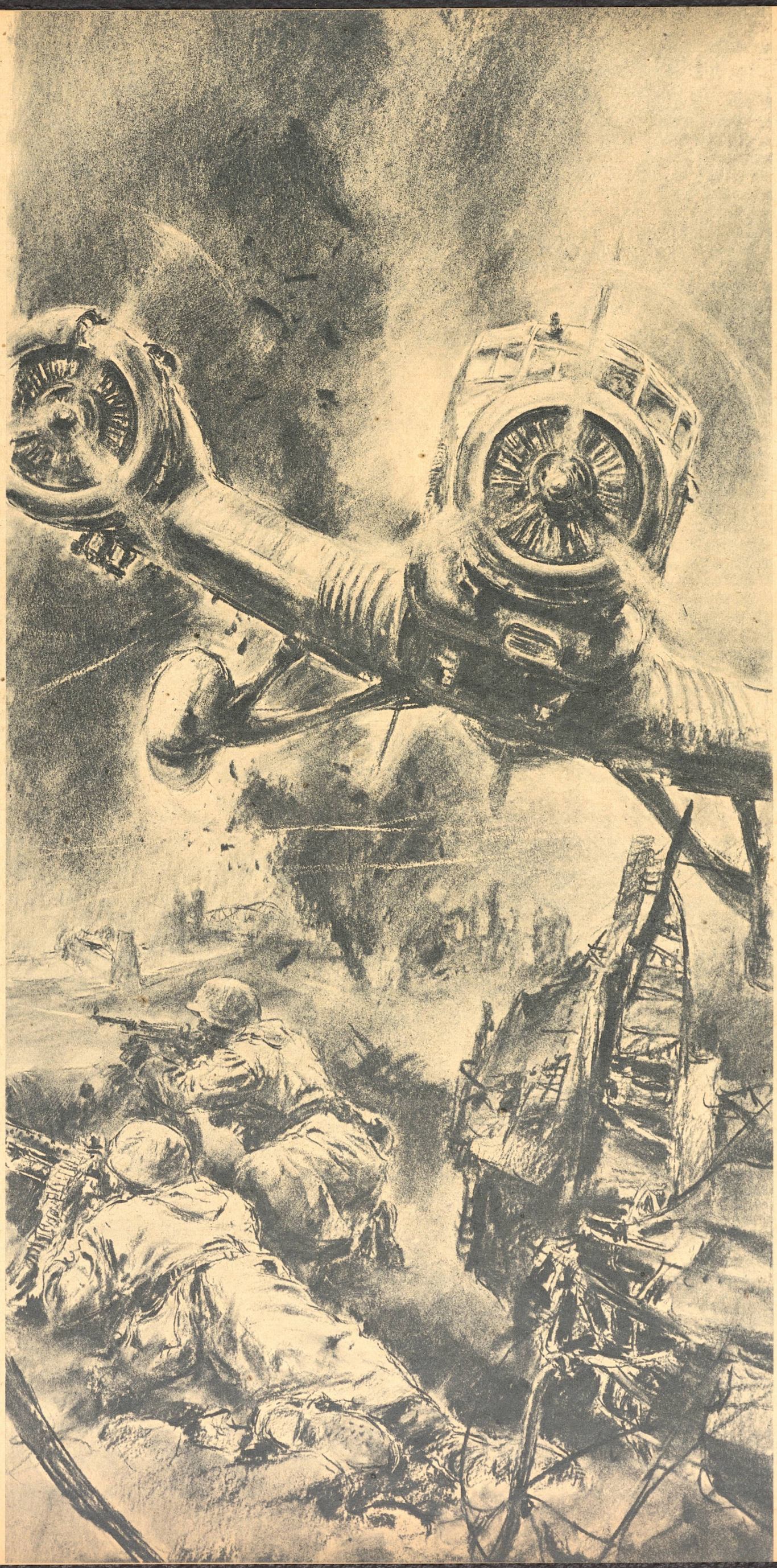
70 000 Eurer Kameraden sind lebendige Zeugen dafür, daß die Rote Armee den Befehl Nr. 55 des Volkskommissars für Verteidigung der Sowjetunion, Stalin, strikte durchführt. Dieser Befehl garantiert den deutschen Offizieren und Soldaten, die die Waffen gestreckt haben, das Leben und gute Behandlung.

70.000

„Ein Soldat, der sich in einer aussichtslosen Lage gefangengibt, handelt nicht ehrlos, sondern vernünftig. Die Kriegsgeschichte kennt viele Beispiele, wo die tapfersten Soldaten und Offiziere die Waffen streckten, wenn weiterer Widerstand aussichtslos war."

Aus dem Aufruf des Kommandos der Roten Armee an die im Raum von Stalingrad eingeschlossenen deutschen Soldaten und Offiziere.

Skjoldet foran Europa

overmakt, sultende, frysende og berøvd alle tunge våpen, kjempet de tyske forsvarere gjennom mange uker til siste mann. Med den sikre død for øye, kjempet de på fortapte posisjoner og for sin militære holdnings renhet og storhet. På denne måte overvant de dødsredselen allerede før de måtte oppleve den og ble på denne måte et opphøyd eksempel for det tyske folk og hele det kulturbevisste Europa.

Slike menn kan Carl von Clausewitz, den store prøyssiske soldat og filosof, ha tenkt på da han skrev følgende:

„En hær, som i den mest ødeleggende ild beholder sin vante orden, som aldri blir ramt av frykt og forsvarer området fot for fot, som selv midt i nederlagets forderv ikke mister kraften til å adlyde og respekten for og tilliten til sine ledere, en hær som betrakter alle anstrengelser som et middel til seier, ikke som en forbannelse som hviler over dens faner, og som blir minnet om alle disse plikter og dyder gjennom en eneste forestillings korte katekismus, nemlig dens våpens ære — en slik hær er gjennomtrengt av soldaterånden."

Europa vil, når det atter engang kan glede seg over fredens velsignelser, takke den tyske soldat for at hans tapperhet har reddet Kontinentet fra å bli utlevert til bolsjevismen.

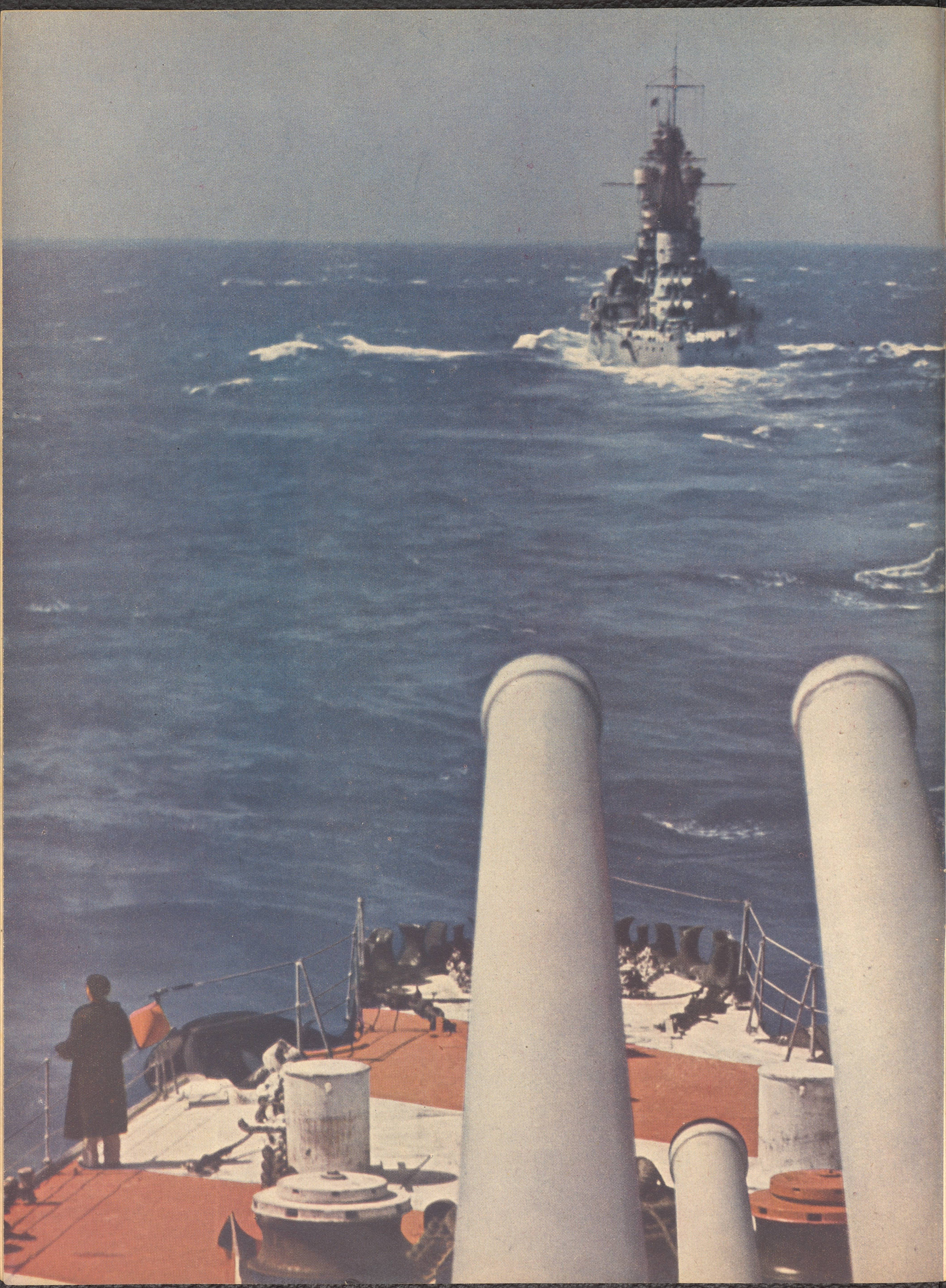
En fra hver divisjon . . .

Nesten helt til sist var den tyske forsvarsmakts transportfly i forbindelse med de innesluttede. Ved dag- og nattflyvninger uten pause brakte de fullstappede fly ammunisjon og forpleining inn i festningen, og på retur fylte de kabinene til siste plass med hardt sårede. 47 000 ble berget på denne måte. Deres innsats hører til det vanskeligste og mest storartede som historien om Stalingrad har å berette. De brøt igjennom sperringen av jagerfly og luftvernkanoner for å lande på rullebaner som var opphakket av granatkratere og som til å begynne med lå under ild fra tungt artilleri og salveskyts, og seinere i de fiendtlige infanterivåpens direkte skuddlinje. De fløy med gjennomborede skrog og bæreflater, splintret styreanordning og såret besetning, men det snakker de ikke mer om i dag. De forteller om mennene i Stalingrad, slik som de var, da de så dem for siste gang. Hvordan f. eks. en ung, hardt såret soldat ga avkall på å bli transportert tilbake til sikkerheten til fordel for en eldre hardt såret kamerat og familiefar, som fikk den siste plass. Om hvordan de soldater, bak de tyske linjer, som var kommet tilbake fra permisjon til heimlandet, trengte seg sammen om flyene for å komme inn i den fortapte by til sine troppeenheter. Om hvordan disse menn oppfattet det som en skam ikke å få komme med, fordi ammunisjon og forpleining no var viktigere enn den enkelte mann. Og om hvordan det en dag da den siste landeplass forsvant i stadig nye granathull, ble utført en transportbefaling som ikke var diktert av nødvendigheten, men av den tyske soldaterånd: Da fløy der menn mot vest som ved loddtrekning og skjebne var bestemt til å være de siste av sine divisjoner, de siste av den 6. armé i Stalingrad og på samme tid til å være de første i den nye tyske 6. armé

→

I hurtig skuddfølge. *Granatkastere holder nede besetningen i en fiendtlig skyttergrav — en egen støttropp rykker fram* PK-foto: Krigskorrespondent Knödler

VI, EUROPEERNE

AV GISELHER WIRSING

I fjor høst — jeg var da beordret til tjeneste ved staben for et panserkorps på østfrontens midtavsnitt — fikk jeg i oppdrag å begi meg til den tyske landbruksfører i en liten sovjetrussisk provinsby få kilometer bak fronten. Da jeg utførte mitt oppdrag i skolehuset i utkanten av byen, hvor landbruksføreren hadde installert sentralen for landbruksorganisasjonen for et temmelig stort område, ble jeg oppmerksom på en ung bolsjevikisk fange, som åpenbart spilte en særlig rolle i det nydannede agrarapparats selvstyreorgan. Det viste seg at den tyske landbruksfører nesten helt hadde overdratt den vanskelige oppgave med organiseringen av melkeproduksjonen i dette område til den unge mannen, og at denne til tross for krigsforholdene bak fronten etter den tyske fagmanns anvisninger allerede hadde oppnådd bedre resultater i løpet av et år enn sovjetorganene hadde kunnet oppvise i det samme område. Jeg spurte denne mannen ut angående hans personlige skjebne. Han fortalte at han hadde studert litteratur ved et sovjetuniversitet, men hadde herunder snart støtt på de skranker som den marxistiske doktrin setter for ethvert studium i Sovjetunionen. Han var da blitt innkalt til militærtjeneste, og i august 1941 gikk han i nærheten av Jelnja over til tyskerne. Allikevel var han ikke noen vanlig overløper. Det hadde tvertimot kostet ham flere dager og netter før han nådde sitt mål, og det hadde vært nødvendig å tilbakelegge tyve kilometer til fots, før han til slutt befant seg bak de tyske linjer. Herunder, sa han, hadde han stadig overveid sin beslutning, men han hadde holdt fast ved den, fordi han under den farefulle veg gjennom ingenmannsland hadde vært klar over én ting: „Denne vegen fører meg til Europa."

Wladimir, så het den unge russiske studenten, er ikke noe typisk tilfelle. Han overgikk langt gjennomsnittet med hensyn til intelligens og innsikt. Allikevel uttrykte han akkurat det som titusener, ja hundretusener av ukrainere, russere og hviterutenere dunkelt følte, da de på den ene eller annen måte kom inn i Europas nye herskerområde i det østlige rom. Sjelden har jeg følt det spesielle som utgjør Europa så plastisk som i denne samtalen med den høyvoksne, bleke, livlige unge russeren, som i sitt hjertes dyp hadde et så fast bilde av det som er Europa at han var parat til å sette alt på spill for det. En del av de folk som bebor rommet i øst, har intet å gjøre med Europa. Det sovjetrussiske menneske, iallfall der hvor det opptrer som produktet av sovjetrussisk oppdragelse med dets særpreg, har ikke lenger noe felles med europeeren. Men Wladimir var europeer. Han vilde tenke og føle som vi. Han vilde bekjenne seg til oss. Han vilde naturligvis ikke bli tysker, han vilde bli det som han blodsmessig er. Men han vilde være det som europeer.

Europa — intet geografisk, et åndelig begrep

Alle verdensdeler er til å begynne med bare geografiske begreper. Nord-Amerika, Sør-Amerika, Afrika, Australia og Asia — når vi nevner disse navn, står der et fast omrisset geografisk bilde for våre øyne. Bare hvor det gjelder Europa, er det noe annet. Vi vet nok hvor det begynner: ved de landtunger og øyer som strekker seg langt ut i Atlanterhavet. Østover derimot har vårt kontinent ingen grenser, som er klare og bestemte. Hører ikke Tyrkia med rette til Europa, enskjønt det også omfatter et område som kalles Lilleasia? Hører ikke Revals tårn nettopp til symbolene på europeisk vesen og europeisk kultur, enskjønt der bare litt lenger østover i Narowas myrete elveløp bor en russisk stamme som enno befinner seg på peleboernes kulturtrin? Europa — kan aldri defineres bare geografisk. Det er mer enn en verdensdel. Europa er et åndelig begrep. Hvem der er europeer, hvem der hører til vårt enestående og særlige kulturfellesskap, kan bare kjennes på om han bekjenner seg til det, om han lever av det, om han har festet sine røtter i det. Geografisk kunde man ellers slett ikke tale om „Europa" som en særskilt verdensdel. Det måtte da — dersom man ser bort fra det åndelige særpreg — bare være Asias lengst framskutte del mot vest og som man f. eks. kunde sammenlikne med India eller Bakindia. Men Europa er mer. Europa er et kontinent. Geografisk nesten en fiksjon, er det åndelig og politisk en makt og en realitet, enno idag hjertet i den moderne verden — sålenge det ikke oppgir seg selv.

Dette utflytende, geografisk ubestemte, som så bemerkelsesverdig atskiller Europa fra alle kontinenter, er imidlertid også grunnen til at en europeisk enhetsbevissthet, i det minste siden Det Hellige Romerske Rikes forfall, bare har bestått i visse sjeldne øyeblikk, og at vårt historiske bilde og vårt bilde av den nuværende verdenskamp er oversvømmet av inntrykk og forestillinger, som har visket ut følelsen for den felles, den uunngåelige felles skjebne.

Der er no stilt det spørsmål til oss europeere, om vi fortsatt skal og kan eksistere som det fruktbare moderskjød, som den moderne verden — slik den er i dag — er oppstått av. Motsatt heter det: vil denne fryktelige storm, som raser over hele jorden, og i hvis midtpunkt vår lille verdensdel står, tilintetgjøre oss og gjøre oss avmektige til kasteball for ikke-europeiske makter? De har allerede anlagt rambukken for å slå inn den sikre port til vår verdensdel som bevoktes av Tyskland.

Hellas — eksempel og advarsel

De farer Europa no er utsatt for, er ført oss for øye med det evige eksempel fra det antikke Hellas fra for mer enn to årtusener siden. Oldtidens Hellas er opprinnelsen til Europa. I det oppsto de første myter som ble felleseie for alle europeere. Her oppsto navnet på vår verdensdel og symbolet på den i skikkelse av en kvinne som guden selv — forvandlet til en vakker tyr som symbol på kraften — bærer på sin sterke rygg. Grekernes historie, som også vår europeiske historie begynner med, er ikke bare fylt av dyrkelsen av det skjønne og vår kunst og filosofis tilblivelse, men av en evig b o r g e r k r i g, av striden mellom atenere, spartanere, tebanere og makedoniere om den førende stilling. Alle hadde de periodevis makten i Hellas. Men folkets kraft, de enkelte staters kraft, ble oppbrukt i denne kamp. Det lyktes riktignok i en veldig anstrengelse å slå tilbake perserne som trengte fram fra øst, ellers vilde Europa allerede for to tusen år siden bare blitt et anhang til Asia og historisk uten betydning. Men leser vi i dag de taler som ateneren Demosthenes har holdt mot kong Filip av Makedonia, disse berømte taler som fylte hele den antikke verden med beundring, så må vi betrakte dem som en stor ånds tragiske villfarelse. Det var den trange horisonts ånd, som ikke formådde å se kulturens enende fellesskap og ut fra denne sneverhet brukte seg opp i borgerkriger. Derfor måtte Hellas gå under. Dets ånd formådde riktignok gjennom noen korte århundrer å spre seg utover den dengang kjente verden. Men hjertet slo ikke mer. Det holdt opp å slå i løpet av borgerkrigene. I det femte decennium av det 20. århundre står no vi europeere foran avgjørelsen om vi som verdensdel ut fra en sådan innsnevret åndelige horisont likeså tragisk skal miste kraft, frihet og framtid som under den hellenske tragedie ved begynnelsen av vår felles historie.

De europeiske borgerkriger

Vår europeiske bevissthet er inntil begynnelsen av denne annen verdenskrig blitt preget av de europeiske borgerkriger, som gjennom mange århundrer har rast ødeleggende gjennom vår verdensdel fra den ene ende til den annen, disse krigene hvor de enkelte europeiske folk, stater og fyrster kjempet mot hverandre i småfeider og kriger, enskjønt de vel visste at de alle var medlemmer av e n familie. Horisonten på det europeiske kontinent var og ble innsnevret, selv etter tidsalderen for oppdagelsen av den oversjøiske verden. Her falt avgjørelsene. Den øvrige verden trådte langt i bakgrunnen. De europeiske regjeringers „store politikk" besto i dannelsen av stadig nye koalisjoner og kombinasjoner med hvilke vårt kontinents stormakter kjempet med hverandre om herredømmet. Snart sto Tyskland mot Frankrike, snart Frankrike mot Spania, snart Frankrike, Sverige og Spania mot Tyskland, derpå Frankrike og England mot Nederland, Preussen mot Østerrike, Frankrike og Russland, Tyrkia mot Russland og Østerrike inntil napoleonskrigene, de tyske eningskriger og sluttelig inntil den første verdenskrig. Så seint som på den store tyske historiker Leopold von Rankes tid syntes denne kamp mellom de europeiske stormakter om overherredømmet rett og slett som den „store politikk", som alle ikke-europeiske spørsmål for vår verdensdel trådte i bakgrunnen for. Dette var bare mulig, fordi Europa siden slaget ved Liegnitz, under hvilket mongolene brøt sammen overfor en europeisk ridderhær under tysk ledelse, ikke mer var truet alvorlig utefra. Tyrkerfaren i det 16. og 17. århundre — dengang hørte Tyrkia enno ikke til Europa — formådde riktignok for en kort tid å ene alle europeiske folk som ble ramt av den, men de to franske konger Frans I og Ludvig XIV allierte seg med denne ikke-europeiske makt mot Europa. Enhetsfølelsen var allerede dengang gått tapt. Den europeiske politikk var — sett ut fra Europa som enhet — en fortsatt borgerkrig.

Til tross herfor gikk der fra dette opprevne europeiske kontinent ut en uhyre kraftstrøm, hvis virkninger merktes i alle verdensdeler. Nord-Amerika og Sør-Amerika ble fellesframbringelser av den europeiske verdensdel, det ene en datter av den nordlige, og det annet en datter av den sørlige del av vårt kontinent. Europeiske folks makt strakte seg over veldige deler av Asia. Utnyttelsen av Afrika ble en av vår verdensdels største prestasjoner, om enn dette foregikk i form av en privatkapitalistisk imperialisme, som i dag må forekomme oss fremmed og overlevd. Hele den moderne sivilisasjon, teknikk og vitenskap ble samtidig til i vår verdensdel og bredte seg ut over hele jorden. Våre europeiske folkerettsnormer fikk gyldighet verden over. Europeiske åndsstrømninger, som reformasjonen, formet seinere avgjørende hele verdensdelers historie som f. eks. den nordamerikanskes. Den italienske, spanske og hollandske kunst, den franske ånd, den tyske musikk og filosofi hevet seg midt under disse borgerkriger gjennom århundrene til mektige høyder og skapte en ny verden av fri ånd som formådde å gjøre seg mer gjeldende utover verden enn selv de gamle østasiatiske kulturer.

Vi europeere bygde oss dermed et usynlig rike, som nådde uendelig meget lenger enn vår synlige makt, og som til tross for all splid og uberørt av de europeiske borgerkriger føyde seg sammen til en høyere enhet.

Den første trusel mot Europa utefra

I den første verdenskrig trådte så med USA for første gang på århundrer opp en ikke-europeisk makt, som formådde å gripe avgjørende inn i vår verdensdels skjebne. Den satte seg i spissen for en av de kjempende parter og anmaset seg en voldgiftsdommerfunksjon som førte til en fullstendig forvirring på og sønderlemmelse av kontinentet. En mann som i forvegen aldri hadde satt sin fot på europeisk jord, som var født og vokset opp tusener av kilometer fra den europeiske verdensdel, som ikke hadde den minste anelse om vår kultur, våre nasjonale avvikelser, forutsetninger og historie, en sådan mann ble kalt til å stifte en „fred" i vår verdensdel som måtte innebære spiren til talløse kriger og indre motsetninger, hvorunder man bare behøver å tenke på Tsjekkoslovakia, Polen og Jugoslavia. Dette burde allerede dengang ha vært et advarende tegn for alle europeiske folk. De var imidlertid altfor hildet i den gamle europeiske borgerkrigsånd, til at de kunde forstå den dypere betydning av

Fortsettes side 23

←

Italienske kryssere *løper ut til konvoiering i Middelhavet* *PK-foto: Krigskorrespondent Böltz*

EN NATT SOM MANGE ANDRE ...

ett eller annet sted ved fronten mot bolsjevikene

I skinnet fra lyskulene beveger det seg noe derborte hos sovjetrusserne i skog-kanten! Lysspor-prosjektilene fra de framskutte maskingevær når over dit

Mathenteren dukker seg i skinnet fra en lyskule. Han damper av svette, men sleper trofast mat og post fram

I skinnet fra lyskulene minner de dystre skygger av ødelagte panservogner overalt om angrepet et par dager før, som utspiltes helt fram til støttepunktets skyttergraver

Skjæret fra den siste lyskule gløder ut i ingenmannsland. En natt som mange andre er over, dagen bryter fram og gir vaktpostene anledning til søvn

PK-fotos: Krigskorrespondentene Maltey og Schmidt-Scheeder

TUNIS: FYSIOGNOMIER OG FEKTNINGER

Det amerikansk-engelske overfall på Fransk Marokko og Algerie skulde med ett slag bringe Nord-Afrika i fiendens besittelse. Hensikten var herfra å foreta et lettvint innbrudd i den europeiske avvergelsesfront. Frankrike og dets kolonier, svekket og splittet ved uduelige politikere og edbrytende generaler, var åpenbart de passende objekter for lette seire og erobringer, som man trengte så hardt til. Aksemaktenes besluttsomme mottrekk brakte bruhodet Tunis i deres besittelse, noe som ikke bare forvirret general Eisenhowers oppmarsjplaner, men som samtidig som en framskutt bastion sikret hele den nordlige Middelhavskyst. På Nord-Afrikas solstekte sandsletter og i de utilgjengelige steile klippeskrenter i Vest-Tunis raser det en forbittret kamp, hvis fulle betydning burde bli forstått av hele Europa. PK.-krigskorrespondent B. Wundshammer, som har oppholdt seg noen uker på den tunesiske front, forteller i flere fortsettelser om sine inntrykk fra denne nyeste front

Øverstbefalende for aksens stridskrefter i Tunis, generaloberst von Arnim (til venstre) på kommandoplassen til en tysk kampdivisjon i den midtre del av Tunis. Til høyre divisjonskommandøren

Ledelsen

Da tyske fallskjermjegere og luftlandingstropper i midten av november 1942 besatte havnene og buktene ved Biserta, Tunis, Sousse, Sfax og Gabès, sto de engelsk-amerikanske panseravdelinger nesten foran portene til disse byer. En fremragende ledelse brakte disse små, men slagkraftige fektningsforband som aksemaktene hadde sendt dit, til den største virksomhet, og i løpet av få dager kullkastet de fiendens forhåpninger. Ved Tebourba, få kilometer vestafor Tunis, brakte et angrep av noen få tyske panservogner under personlig ledelse av general Fischer — dekorert med eikelauvet, falt 1. februar 1943 på den tunesiske front — handlingens lov for en vesentlig del på tyske hender. Stupkamp-flyforband, hurtige bombefly og angrepslystige jagersveiter understøttet på en ettertrykkelig måte de aksjoner som troppene foretok på bakken, mens forsterkningene strømmet inn i landet over det smale strede ved Tunis. Systemet med små, sterkt bevæpnete enheter, tilsynelatende satt inn spredt og på måfå, som først dukket opp overfor motstanderen når det var for seint, utliknet på en virkningsfull måte den fiendtlige overlegenhet på mennesker og materiale.

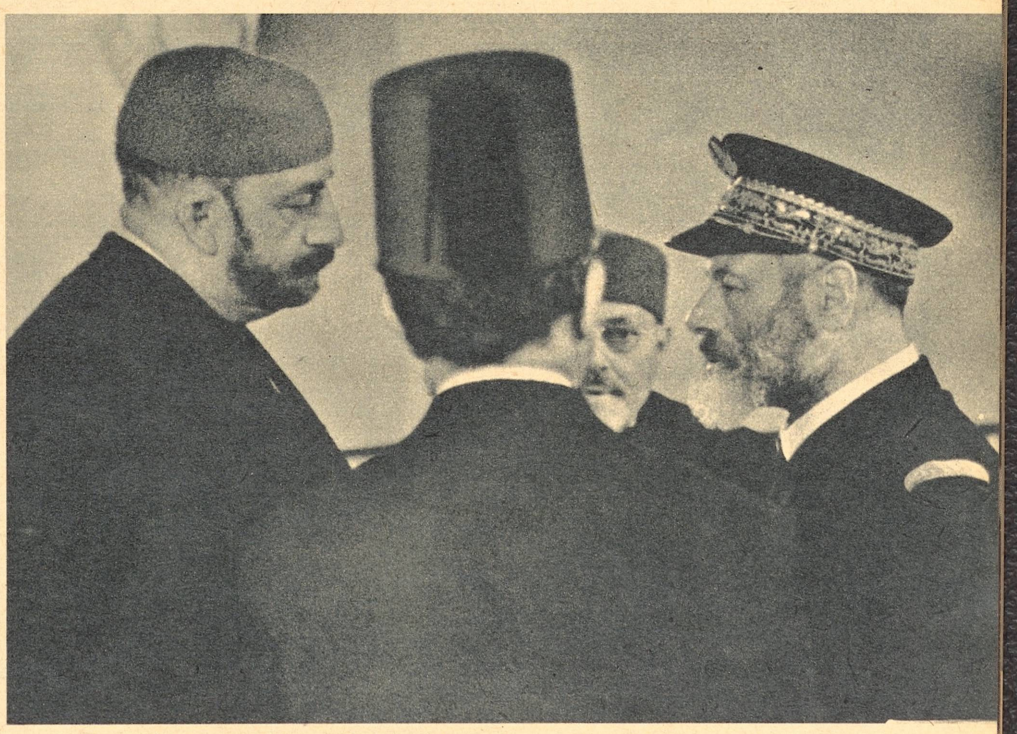
Generaloberst von Arnims pansrete radiovogn under en fektning

Foran palasset til beyen av Tunis: aksetroppenes representanter blir mottatt med bifallsrop foran palasset i Hammam Lif

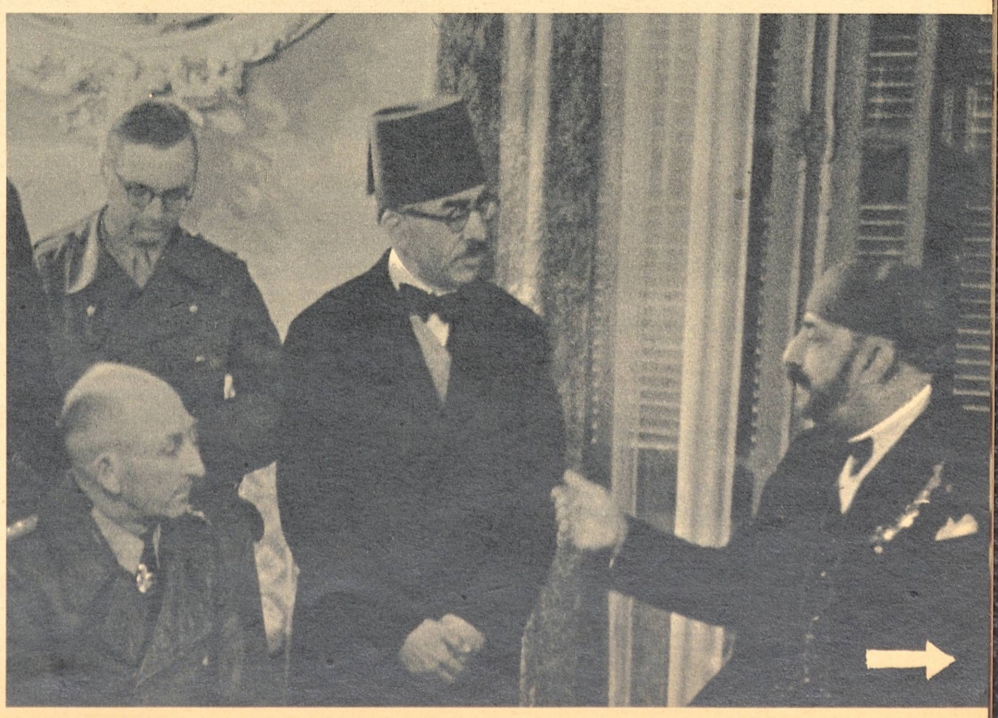

Hans kongelige høyhet Sidi Mohammed El Moncef Pasja, bey av Tunis, takker fra vinduet i sitt palass for den hyldest som den arabiske befolkning bringer ham i anledning av festen Aid el Kebir

↑ *Den franske generalresident, admiral Esteva, overbringer Hans kongelige høyhet marsjal Pétains oppriktige ønsker for den tunesiske befolknings velgående*

↓ *Generaloberst von Arnim, øverstbefalende for aksestridskreftene i Tunis, blir overordentlig hjertelig mottatt av Hans kongelige høyhet*

Mottagelse hos Hans kongelige høyhet

I anledning av den store arabiske fest Aid el Kebir ga Hans kongelige høyhet Sidi Mohammed El Moncef Pasja, beyen av Tunis, en mottagelse for aksetroppenes representanter i sitt vinterpalass i Hammam Lif. Ved sin ankomst ble den øverstbefalende for aksens stridskrefter i Tunis, generaloberst von Arnim, hilst med bifall av den arabiske befolkning. I overmåte hjertelige ord ga beyen og den øverstbefalende uttrykk for deres vilje til å utdype samarbeidet mellem aksetroppene og den tunesiske befolkning. Hans kongelige høyhet uttalte bl. a.: „... jeg takker for den beskyttelse som Tyskland og Italia har stilt til forføyning for Tunis' befolkning overfor den angelsaksiske aggresjon. Hele Tunis er overbevist om at det snart vil lykkes aksetroppene å tilveiebringe ro og fred. Framfor alt takker jeg for den eksemplariske og disiplinerte oppførsel som er utvist av de tysk-italienske tropper, der har vekket det tunesiske folks fulle sympati og beundring Våre hjerter, ja hele den arabiske verden er hos Deres tapre soldater i denne kamp!"

FINALE I AFRIKA

Broket og mangfoldig som selve livet under Nord-Afrikas hete sol, er også fysiognomiene og skjebnene til de fanger som falt i aksetroppenes hender på denne krigsskueplass. Her så vi amerikanere, briter og imperiets hjelpetropper, franske gaullister, marokkanere, algirer og fremmedlegionens sammenfiltring av forskjellige nasjoner

Nord-afrikanske tropper som falt i aksetroppenes hender sørvest for Pont du Fahs, tiltrer marsjen inn i fangenskapet. Det dreier seg stort sett om enheter av fremmedlegionens 2. og 3. regiment

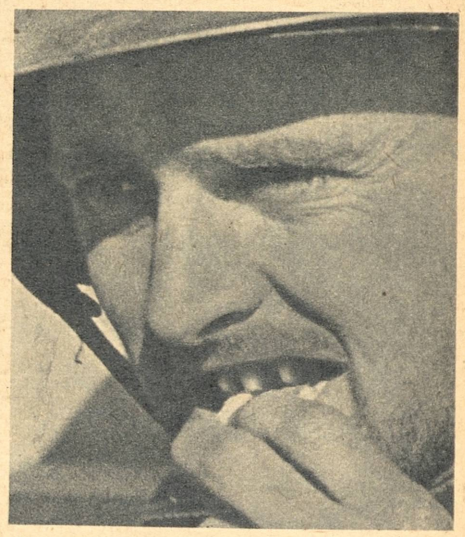
Sergeant **Ralph T. Tainey**, *Bedford 39 Box, Virginia, USA: „Vi hadde i det hele tatt ikke gjort regning med tyske panservernkanoner, da de første ‚Stuarts's alt fløy i luften. Jeg hoppet ned av lastebilen, mistet min pistol og måtte nøye meg med å se på hvordan de andre skjøt på tyskerne*

Lonnie E. Schroeder, *Burnham Route 5, Box 189, Texas, USA: „Jeg var farmarbeider på dad's farm. Ble innkalt i mai 42, knapt nok utdannet og allerede sendt avsted. På Algers havn ble naboskipet bombet i filler av stupkampfly. ‚The jerries' berøvet oss allerede i begynnelsen lysten til å spille krig"*

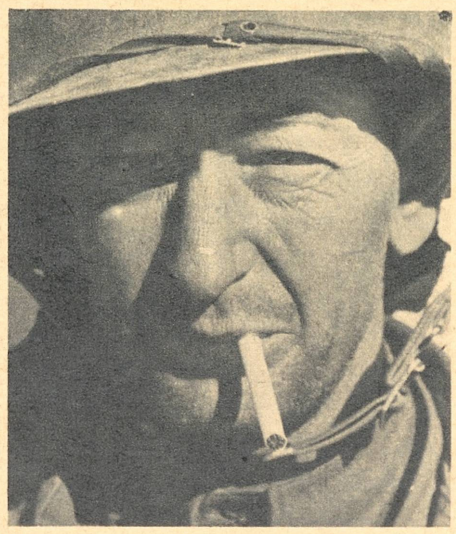
Sergeant **Anthony J. Gill**, *318 Pearl Street, Baltimore, Maryland, USA: „Tanken min, som jeg var kommandant på, eksploderte etter en treffer av det tunge tyske luftvernartilleri. Jeg sto i den åpne dør. Det første ord tyskerne ropte til meg var ‚hands up'"*

Raymond I Danson, *R. I. D. 3 Box 84, Aydene, North-Carolina, USA: „Mine foreldre som er tobakkfarmere, har fire sønner, to i arméen og to i flåten. Jeg var mitraljøseskytter i en panservogn, hvis kjede ble skutt i stykker, og tenkte feilaktig at våre egne tropper nok vilde befri oss"*

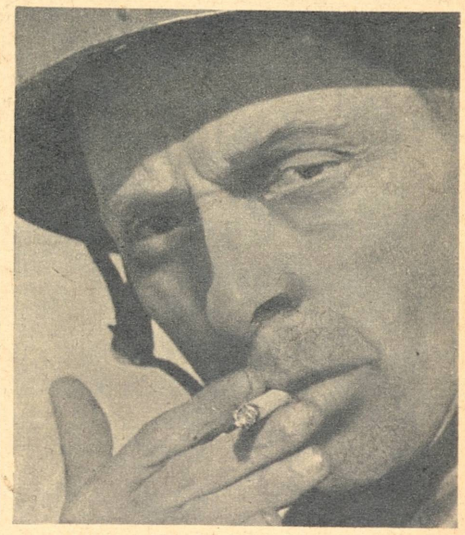
William Hensly *R. R. Nr. 1, Corrington, Tennessee, USA: „Jeg var her ute i min første kamp. Vi kjørte avsted som om vi skulde i et selskap. Da det smalt, sprang vi ned av vognen for å kjempe, men mitraljøsene holdt oss nede, til the germans kom. De hadde innringet oss fint"*

Marian P. Hitt, *3768 South-Port-Av., Corpus Christi, Texas, USA: „Vognen min ble slått k. o., et lite eksplosivt prosjektil traff motoren. Da var det med ett slutt på krigen. Gaullistene og kapteinen deres ble igjen og så på, hvordan det gikk med oss. Det er til å spy av"*

Charles Darames, *Pittsburgh, Pensylvania, USA: „Jeg var kranfører på et stålverk i Pittsburgh og er gift. Jeg spurte meg ofte: Hva skal jeg her i dette råtne landet? Vi var helt klar over at det ikke er så like til å slåss med tyskerne. De er fordømt harde"*

Krigskorrespondent Roger Frison-Roche *fra „Dépêche Algérienne": „Jeg var bergfører i Chamonix, den første lærer for den franske skimester Allais og har skrevet noen bøker om sport. Den tyske premierløytnant som tok meg til fange, var i 1936 min hotellvert i Partenkirchen"*

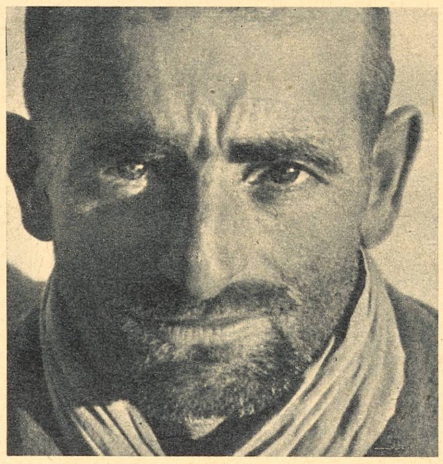
EN MISLYKKET OVERRUMPLING

I det midtre avsnitt på den tunesiske front, ikke langt fra den hellige by Kairouan, traff en fiendtlig støttropp på tyske sikringsavdelinger. Seks lette nordamerikanske panserkampvogner av typen „General Stuart" ble skutt sammen av panserkanoner og luftvernskamptropper. Noen lastebiler med amerikansk infanteri falt i aksetroppenes hender. Lederen av foretagendet, en gaullistisk capitaine, som kjørte i en pansret radiovogn bak troppen, gjorde helt om ved det første panserkanonskudd og overlot troppen til dens skjebne. Det var i de fleste tilfelle første gang disse amerikanske soldater var kommet i berøring med aksetroppene.

ET FRAMSTØT MOT PONT DU FAHS

I Mellom-Tunis med dets dype innsnitt av fjelldaler er dannelsen av en fast front nesten umulig. Terrenget krever større og mindre kampstøttepunkter, som under god ledelse besitter en overordentlig forsvarskraft. Fienden, som på disse kanter i hovedsaken består av gaullistiske og nord-afrikanske tropper, benyttet utilgjengeligheten av de fjell som ligger mellem Pont du Fahs og Pichon til ved uavbrutte støttroppforetagender å forurolige aksestridskreftenes front. Mangeårig kjennskap til terrenget og den dermed forbundne erfaring i krigføring under slike betingelser var til fordel for motstanderen. Et besluttsomt framstøt av tyske og italienske tropper ut fra rommet om Pont du Fahs mot sørvest førte til inneslutning av sterke fiendtlige forband; etter flere dagers kamp ble der brakt inn ca. 4000 fanger. Fiendens tap av krigsmateriell andro til 21 panserkampvogner, 70 kanoner og granatkastere, 200 biler, over 100 mitraljøser og tallrikt annet krigsmateriell. De enheter av fremmedlegionen som var satt inn i kampen, framfor alt regimentene nr. 2 og 3, ble fullstendig opprevet. I disse kjempet der et stort antall av rødspanjere, der som "Brigade Lister" var de siste som forlot Catalonia under den spanske borgerkrig. I Frankrike ble de internert og trådte så inn i fremmedlegionen. Ved plakater og radiomeldinger blir det daglig innprentet den menige soldat at kampen mot aksemaktene skjer med billigelse av marsjal Pétain. De innfødte tropper som selvfølgelig ikke har stor lyst til å slåss for Nord-Amerika og den med dette forbundne jødedom, kan bare holdes kampvillige under anvendelse av de hardeste straffer. Felles for alle fanger var harmen over at de motoriserte nordamerikanske og britiske enheter, der som "korsettstenger" skulde avstivé den egne front, brakte seg i sikkerhet ved flukt uten å yte det som de takket være sin utrustning burde ha vært i stand til.

Martinez Diego, *Valencia, Spania: „I 1936 meldte jeg meg i Cartagena som frivillig til den røde milis. Fra 1939 har jeg vært legioner"*

Josep Quesada, *Madrid: „Jeg var høyskoleelev og kjempet under den spanske borgerkrig i „Brigade Lister" "*

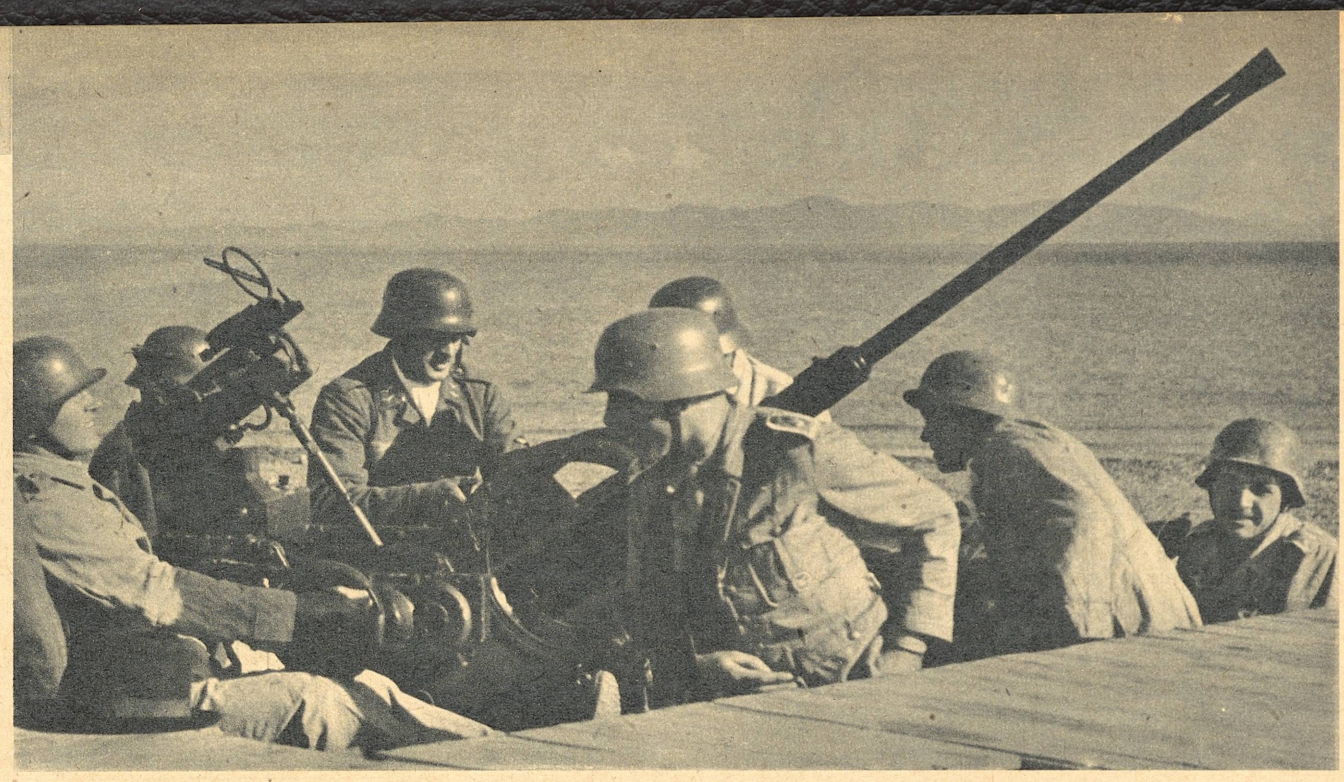
Sergeant-Chef **Hamissi Tahar** *fra det 9. algirske skytterregiment: „Vi algirer vil ikke kjempe noen av oss. Jeg gikk over"*

To av de englendere som ble tatt til fange ved „framstøtet mot Pont du Fahs". De tilhører de „London-Irish-Rifles" som opererte sammen med britiske panservogner ved det lille stedet Bou Arada. Det fantes ingen profesjonelle soldater blant dem, de er nesten alle sammen arbeidere, funksjonærer og forretningsfolk som hadde pokker så liten interesse av å gjøre en hel og full innsats. De fangne legionærer har ikke meget godt å si om sine kampfeller. En av englenderne en londoner, forsøkte å unnskylde seg: „Hva skulde vi gjøre? Dere legionærer satt fint til oppe i bergene hvor man meget lett kan kamuflere seg. Vi satt der med sardinboksene våre på flate sletten og ble ikke bare traktert av de tyske panservogner, men var også skyteskiver for de angripende stup-bombefly. Forsøk det en gang"

DEN SISTE LANDING

Under et nordamerikansk-britisk nattangrep på den åpne by Tunis ble et antall Bristol-Beaufort skutt ned. Luftvernartilleristene reddet besetningen til et fly som var styrtet ned i nærheten, og forbandt de sårede. Besetningens observator var død. I lommen hans fant man et brev fra hans mor som ønsket ham „Happy landings". Nedenfor følger beretninger fra de overlevende.

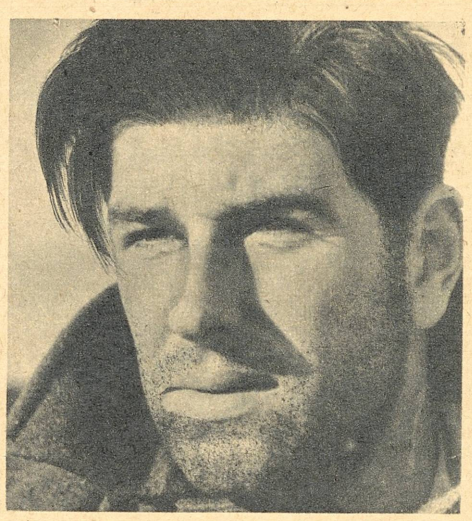

→

I umiddelbar nærhet av denne lette luftvernkanon styrtet 'Beaufort-flyet i bølgene. De samme menn som nettopp hadde betjent kanonen, brakte den nedskutte fiende i sikkerhet

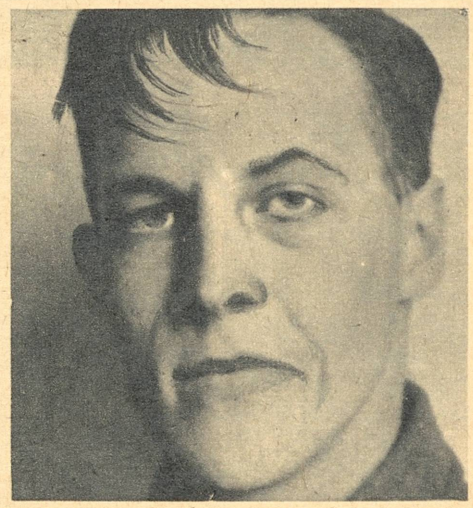
Pilot **John Taylor Seddon,** *36, Darley - Grove, Farnworth, Lancashire: „Ved det første skudd fra luftvernet begynte venstre motor å brenne, en splint hadde drept observatøren ved siden av meg. Flyet slo ned på sjøen i glideflukt. Vi var like ved stranden, og på mine rop om hjelp kom de tyske soldatene"*

Flymekaniker **John Cheeseman,** *Abchaster, Durham: „Ved nedslaget brakk jeg nøklebeinet mens jeg satt i aktertårnet. Jeg ble straks bevisstløs. Min pilot holdt meg så lenge over vannet til tyskerne kom og hentet oss. Jeg kom til meg selv i et værelse hvor to tyske luftvernssoldater bredde tepper over meg"*

Jagerflyver løytnant **Harry Josef Marphy,** *Detroit, Michigan, USA: „Tyske Messerschmitt-fly skjøt meg ned i nærheten av Shousse. Min dobbeltskrogs 'Lighting' brente opp. Mitt sterkeste inntrykk? Over St. Omer i Frankrike opplevde jeg den 2. 6. 1942 det første angrep av tyske Focke-Wulff 190. Det ble skutt ned 9 fly av min sveit"*

Augus Davar Henderson. *63, Clifton Road, Toront, Canada, jagerflyver: „Jeg ledsaget britiske bombefly. Mens jeg feide kuppeltakene til araberlandsbyen med kanonene, traff en kule radiatoren min, jeg måtte nødlande og krøp ned i et vannhull. Da tyskerne kom sa jeg: 'Kamerat.' De svarte bare 'Kom'."*

←

Frank Carbert, *Grime Torpe, England, radio-telegrafist på den nedskutte Beaufort: „Det nedstyrtede flyet vårt holdt seg en stund over vannet. Gummibåten holdt ikke luften. Vi svømte i land. I en luftvernsbunker ble vi forbundet; de tyske soldatene lånte oss treningsdrakter og tepper. En korporal skjenkte i vin til meg. Vi snakket med hverandre, og da jeg fortalte at jeg også allerede hadde vært over Køln, svarte han 'Mitt hus ble ødelagt under et engelsk bombeangrep'"*

Den inntrykkede gummibåt på stranden til Tunis, som daglig ser angripende fiendtlige bombeflys endelikt

→

„Vi har greid det!" *De første minutter etter stormingen av et av bolsje ikenes støttepunkt*

Soldatfoto: Plenik

Pass på...

kurs oppover!

I sentralen for flyforsvar blir et innflyvende bomberforbands kurs tegnet inn på kart etter posisjonsmeldinger, som stadig løper inn, kursen forfølges og det formodentlige angrepsmål blir fastlagt. Like etterat den første melding er inntruffet, starter de tyske nattjagerflyvere, som ligger i beredskap.

En av dem, kaptein L. er kommet til plankvadratet med sitt fly „Cæsar" og gir melding herom gjennom radioen. Også i de tilstøtende områder flyr no de tyske nattjagerfly. — Plutselig glir det en skygge over en lys tåkedott i kvadratet. I noen sekunder så en fra „Cæsar" silhuetten av et firemotors fiendtlig fly. Kaptein L. begir seg i angrepsposisjon og forfølger skyggen.

No er „Cæsar" kommet nær inntil det firemotors uhyre. Kaptein L. trykker med tommelen på en knapp, og hans fly spyr ild, som tilsynelatende blir slukt av kjempefuglens skygge. Stadig flere lyssporskudd forsvinner inn i det fiendtlige flys kjempeskrog. Der.. en oppblussing... en motor drar en ildbane etter seg. Hurtig springer ilden over på hele bæreflatens bredde. Kaptein L. setter kursen oppover. Sist han skjøt ned en motstander, var han kommet for tett borttil, og da flyets bomber eksploderte og det gikk i stykker, hadde det nesten fått hans fly til å styrte ned. Mens Cæsar stiger, passerer det sin overvunne motstander, som styrter hvirvlende ned. Da ødeleggelsesflyets besetning ser bakover, ser de de hvite kondensstriper fra sine to motorer og de lysende røde sporene av fienden, der avtegnes som grafiske kurver.

Noen tusen meter nedenunder leiker de hvite trådene fra lyskasterne, som etter kort, tilsynelatende planløs famlen ordner seg til en pyramide, hvor det hvite omrisset av et fly kleber seg på spissen, som en flue i spindelvevet. Luftverngranater eksploderer rundt omkring.

De nedkastede lysbomber fra de engelske flyvere henger i luften og lyser opp kysten under dem. Det nedskutte britiske bombefly suser brennende til jorden og etterlater seg en ildbane. En eksplosjon på bakken viser dets endelikt. „Gratulerer med nedskytingen!" lyder det fra radioen. Det er kameraten i det tilstøtende plankvadrat, som ti minutter før likeledes hadde hellet med seg. Denne natten kunde Kaptein L.s sveit føre inn tolv nedskytinger på sine seiers tavler. Æren for disse nedskytninger hadde fire av kameratene.

VI, EUROPEERNE

Fortsatt fra side 11

en ikke-europeisk makts inngripen i deres skjebne.

Ut fra denne ånd kunde der naturligvis ikke oppstå noe europeisk forbund, men hint Folkenes Forbund i Genf som dertil til alt overmål legaliserte tallrike ikkeeuropeiske makters innblandingsrett i europeiske anliggender. De amerikanske stater som tilhørte forbundet inntok det standpunkt at stridsspørsmål mellom amerikanske folk bare hørte til i de panamerikanske konferansers forum. Japan forlot ligaen straks den som romfremmed element forsøkte å blande seg inn i dets egne spørsmål. I Europa derimot ble den kinesiske utenriksminister Wellington Koo satt inn som president i den kommisjon som gjennomførte den naturstridige deling av Øvre-Schlesien, i Europa gjorde stemmene til to små mellomamerikanske representanter i den internasjonale domstol i Haag utslaget, da denne institusjon forbød tollunionen mellom Tyskland og det daværende Østerrike. Så dypt var den europeiske fellesskapsbevissthet sunket at disse foreteelser ikke drev skamrødmen opp i ansiktene på de statsmenn som var ansvarlige for dem, men ble betraktet som ganske normale. Europa begynte etter Wilsons inngripen i den første verdenskrig å bli tumleplass for andre verdensdelers mest motstridende interesser, mens samtidig tyngdepunktet for England, som etter dannelsen av Imperiet allerede siden midten av det 19. århundre strebte ut av den europeiske sammenheng, forskjøv seg enno sterkere utad. The British Commonwealth of Nations oppsto, i hvilket riktignok de britiske øyer var midtpunktet, men dog bare en del.

På denne måte har denne krig i Europa begynt med en ånd hos de europeiske folk som fremdeles var fullstendig dannet av de europeiske borgerkrigers stivnethet og denne epokes målestokk. Enno var ikke den fullstendige forvandling, som hele jordkloden var blitt gjenstand for i mellomtiden, trengt inn i de europeiske folks bevissthet. No var det nødvendig å tenke med henblikk på kontinenter. Dette var fremmed for europeerne. De var fremdeles hildet av sine snevre horisonter.

I Nord-Amerikas og Sovjetunionens favntak

De forente stater, som før den første verdenskrig enno skyldte Europa så meget, og som i sin struktur i meget enno var koloniland, var i mellomtiden blitt verdens største kreditorland og en imperial dannelse, som forsøkte å utvide sine interesser samtidig i Europa, i Afrika, Øst-Asia og For-Asia. Gamle slagord, forlengst oppslitte, skjulte det virkelige faktum. Således tenkte mange folk i Vest-Europa enno på et fellesskap av de såkalte demokratier, mens der i virkeligheten bak dette tårnet seg opp en stadig grådigere nordamerikansk imperialisme ved siden av den britiske. Like før utbruddet av denne krigen offentliggjorde nordamerikaneren Clarence Streit et programskrift for dannelsen av en „union av alle demokratier", som i virkeligheten ikke betydde noe annet enn at Frankrike, Belgia, Nederland, de nordiske og iberiske stater skulde underkaste seg et anglo-nordamerikansk, fra Washington behersket protektorat, i hvilket nordamerikanerne på en billig måte håpet å vinne for seg framfor alt det europeiske kontinents folks koloniriker. Streits bok vant president Roosevelts tilslutning. Det var riktignok en utopi, men betegnende for det verdensomspennende ekspansjonsprogram som De forente stater allerede dengang forsøkte å utvikle mot Europa.

Samtidig var der imidlertid i ryggen på vårt kontinent vokset opp en ikke mindre veldig verdensmakt, som under anvendelse av Russlands uhyre naturlige rikdommer og dets mange forskjellige folks milliontall og under dekning av den kommunistiske doktrin begynte utkastet til et enno konsekventere utvidelsesprogram, som truet samtidig såvel Øst-Asia som Europa. Forsøkte De forente stater den vertikale oppspalting av den europeiske verdensdel i såkalte demokratiske og autoritære land for å oppnå den definitive svekkelse og detronisering av Europa og herunder samtidig å tilegne seg de veldige europeiske koloniområder, så trengte Sovjetunionen ved hjelp av den kommunistiske internasjonale fram på det horisontale plan. I 1932 rådet den i Det tyske rike over 6 millioner kommunister. Da denne sjangse ikke kunde nyttes av Moskva som følge av nasjonalsosialismens seier, kastet kommunismen seg over Frankrike, hvor den beryktede idé til Dimitroff, sjefen for den fjerde internasjonale, om den såkalte trojanske hest, nesten var blitt realisert med folkefronten. I Spania flammet så den røde bølge opp til en blodig borgerkrig, i hvilken den seinere historieskriving vil se den egentlige begynnelse til denne annen verdenskrig.

Bare Tysklands hurtige, og av ingen forutsette, gjenreisning til en verdensmakt av første rang under Adolf Hitlers ledelse hindret allerede i det fjerde decennium av dette århundre de kommunistiske undermineringsforsøk i å lykkes, og som når det kom til stykket alle hadde som mål virkelig å gjøre Europa til et appendiks til Sovjet-Asia. Allerede Dostojevski hadde — da han betegnet Moskva som det tredje Roma — ant Europas skjebne deri at det engang vil ligge under for det opdemmede trykk fra det russiske roms folkemasser. Det var bare få som før utbruddet av denne krig forsto den indre sammenheng i den dobbelte trusel mot Europa som følge av såvel dets vertikale som dets horisontale oppdeling etter stater og klasser. Fremdeles levde de europeiske folk i sin borgerkrigsånd. Enno hadde de ikke noen forestilling om at det med denne mektige forandring av verden var stilt overfor skjebnespørsmålet om være eller ikke være. Det franske nederlag i 1940 hadde imidlertid en av sine grunner deri at det franske folk instinktivt hadde følt at det var blitt drevet inn i en krig som kolliderte med dets egne interesser, en krig som det ikke hadde noe å vinne i. Så hardnakkede var midlertid de gamle europeiske fordommer fra vår borgerkrigsepoke at serberne bare trekvart år seinere kunde hisses i sin egen fordervelse av bolsjevikene og nordamerikanerne samtidig. Der i Beograd viste for første gang det åpne samspill seg mellom de to ikke-europeiske imperialistiske makter, som trenger inn i Europa. Jugoslavia hadde fått Tysklands og Italias fulle garanti for sin bestående. Det kunde bli et fullverdig ledd i en ny europeisk ordning. Tranghjernetheten til de sammensvorne i Beograd, som lot seg fange inn såvel av demokratiske som av kommunistiske ideologier, hindret dette. I det små var dermed enno engang vist ved et drastisk eksempel den skjebnesvangre virkning av den vertikale så vel som av den horisontale oppspalting av Europa.

Først da den 6. tyske armé for noen uker siden sammen med sine rumenske og kroatiske kamerater gikk til grunne under det vaiende og av den isnende steppevind forslitte krigsflagg i Stalingrads ruiner, kan kanskje vår verdensdels folk fatte i hele sin dybde at denne krig, som fører blomsten av Tysklands mannlige ungdom innover viddene i øst, ikke bare er en tysk, men Europas hellige krig. Finnene og rumenerne som allerede befant seg i den sovjetasiatiske imperialismes kvelertak, forsto kanskje først og klarest av alle europeiske folk, hvilket verdenshistorisk oppgjør det gjaldt, da Adolf Hitler den 22. juni 1941 rettet sitt støt mot den trusel som ble frykteligere fra måned til måned. Også spanjerne og portugiserne hadde trukket de nødvendige konsekvenser av borgerkrigens erfaringer. Men ikke alle Europas folk så i samme grad den enhetlige sammenheng i den dobbelte trusel mot vår verdensdel fra den amerikanske såvel som den sovjetrussiske imperialisme. Først no da det er blitt klart at Nord-Amerika og England er rede til å prisgi Kontinentet til bolsjevismen — fra Tyrkia til Finnland, fra estlenderne til franskmennene og spanjerne — for derpå å dele byttet, det europeiske kolonirike i Afrika, mellom seg, først no kan kanskje svenskene forstå at Stockholm og deres land vilde være fortapt, dersom fronten ved Ladogasjøen ikke skulde holde, først no kan kanskje ungarere og italienere forstå den dype mening med at deres sønner kjemper og faller i øst, men først no kan også kanskje Frankrike, Belgia og Sveits bli klar over at der mellom dem og tilintetgjørelsen bare står den mur som de tyske grenaderer og kanoner har reist langt fra sitt heimland.

Den europeiske eningskrig

Vi må være ferdige med den europeiske borgerkrigsepoke, dersom vi sammen vil overleve denne kamp. Vi er trådt inn i den europeiske eningskrigs fase. Det vilde være en illusjon å tro at en amerikansk president eller en engelsk premierminister kunde redde noe folk i Europa fra dets skjebne, dersom den demning vi har reist, bryter sammen. Det vil være et fåfengt håp hos England at det da f. eks. kunde sette seg fast ved og holde på Bosporus. Meningsløst er engelske politikeres snakk om at man bare kan overlate bolsjevikene Europa fram til Rhinen og oppholde dem der, da jo ingen makt vil være i stand til dette. Ingen, dersom Tyskland faller.

Vi europeere vet no at perlene i vår krans av byer, fra Stockholm til Budapest, fra Nürnberg til Florens, fra Neapel til Paris og fra Gent til Barcelona, Madrid og Lissabon vilde synke i grus og aske, dersom vi som en enhet ikke skulde klare denne frihetskamp mot ikke-europeiske makter. Våre tyske soldater har i øst ikke mer forefunnet hele folk som var angitt på kartet der. De er ikke bare i hundretusener, som vi før antok, men i millionvis blitt deportert som tvangsarbeidere til de uendelige vidder bak Ural. Forkomne og ødelagte. For oss er det da ingen trøst at noen nordamerikanske milliardærer i rett tid har slept over oseanet til sine hus det ene eller annet av våre store europeiske kunstverker. Vilde vi ikke gjøre motstand, så vilde disse verker bare være vitnesbyrd om en svunnen kultur som Zevsskulpturen i museet i Aten, som en dag ble fisket opp fra havets bunn av noen greske fiskere. Siden det tyske folk etter Stalingrad-dagene ble mobilisert til den siste og fulle innsats og Tyskland forvandlet til en eneste stor feltleir, hvor åtti millioner og enno flere er rede til under like betingelser frivillig å bære alt forat man kan vinne alt, vet Europa hva det gjelder.

Vår verdensdels fiender forsøker fremdeles å spille på den europeiske borgerkrigsånds gamle klaviatur. De henvender seg til den norske, til den franske, ja selv til den sveitsiske nasjonalisme av det gamle slaget og taler om at dette Europa som no holder på å oppstå bare er en tysk-italiensk oppfinnelse til undertrykkelse av de øvrige europeiske folk. Og herunder fører de i marken billige argumenter: nemlig at det går så meget verre for hvert europeisk land jo lenger krigen varer, at næringsmidlene blir knappere og at det daglige behovs varer forsvinner. Men de taler ikke om at englenderne har stjålet Kongo fra belgierne, amerikanerne Madagaskar fra franskmennene og no hele Nord-Afrika — og at de har drevet hollenderne inn i en krig under

Fortsettes side 38

←

På en stor tankplass i øst. *Endeløse rekker av bensinkanistre blir fylt med brennstoff og så på lastebiler brakt til innsatsstedene* *PK-foto: Krigskorrespondent Sepp Jäger*

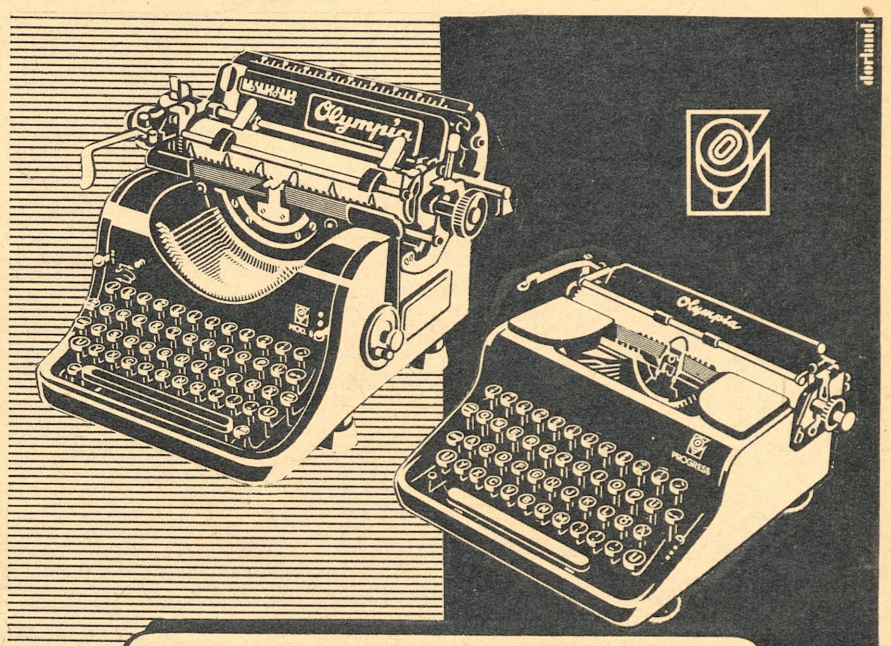
EXTRA *leicht*

Hensoldt

DIALYT

Prisme-kikkerter
til Reiser Sport Jakt.

M. HENSOLDT & SOEHNE OPT. WERKE A-G · WETZLAR

Olympia

KONTORSKRIVEMASKINER
REISESKRIVEMASKINER

OLYMPIA skrivemaskiner er fremstillet av
Olympia Büromaschinenwerke AG., Erfurt

Generalagentur for Norge:

G. A. GJESSING & Co. A/S., OSLO

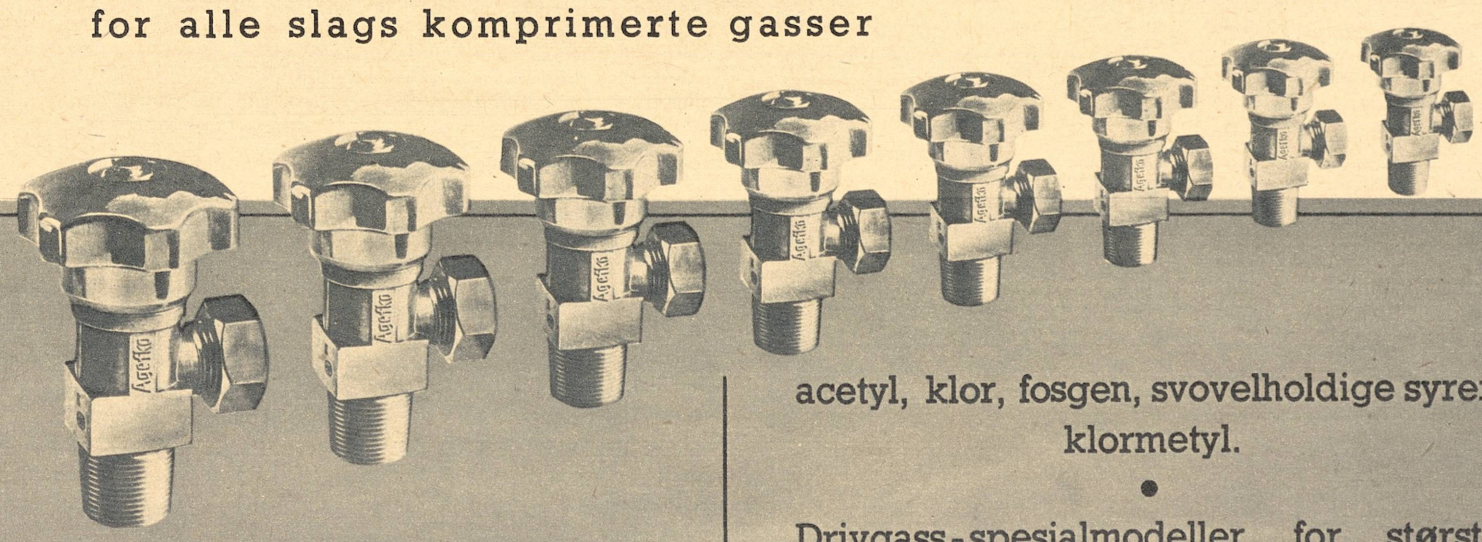
Olympia salgssteder i Amsterdam, Belgrad, Budapest, Bukarest, København, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Stockholm, Zagreb. Olympia agenturer i alle verdens storbyer.

IZ 113

Stålflasker-Ventiler

Gjennomgangsventiler - Hjörneventiler

for alle slags komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edelgasser, pressluft, vannstoff, ammoniak,

acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer, klormetyl.

•

Drivgass-spesialmodeller for største ystelser, med kokegass, generatorgass, **Methan, Propan, Butan.**

KOHLENSÄURE-INDUSTRIE

AKTIENGESELLSCHAFT

ABTEILUNG VENTIL-FABRIK · BERLIN W 62

50 års praksis Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

Som heime. *En marineløytnant i „kamp" med sine to smågutter i marineheimen Bad Schwalbach i Taunus, hvor ikke bare sjømenn, men også deres familier finner rekreasjon*

„BEORDRET" TIL FAR

„Signal" beretter om en enestående heim, som opptar rekreasjonstrengende sjømenn med familier

På Bad Schwalbachs jernbanestasjon. *Den permitterte marineoffiser, som er „beordret" til den heimen, der ble opprettet av kontreadmiral Ruge, blir mottatt av sin familie, som var inntruffet allerede dagen før*

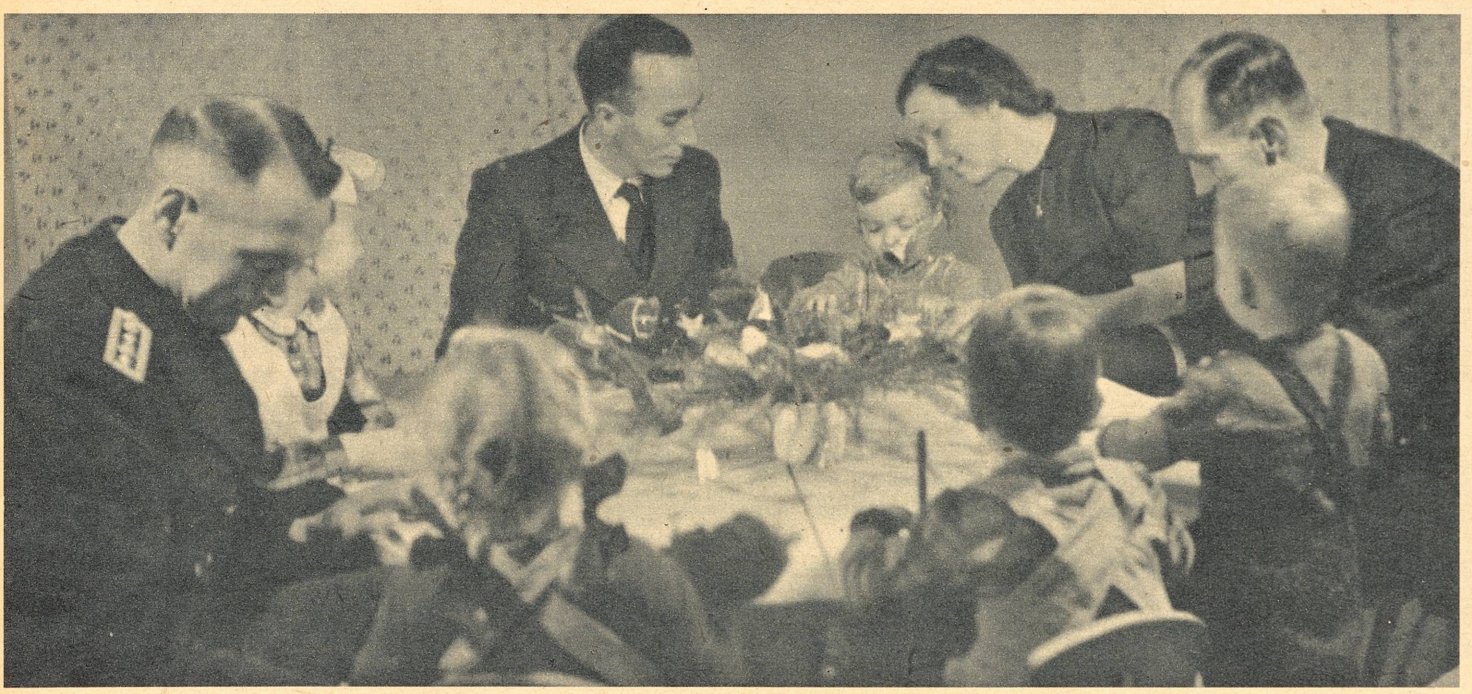

En herlig sledetur *fører no hele familien til to-tre ukers rekreasjon i det herlige fjellandskap i Taunus*

En koselig kveld i heimen: *I „Vestrommet", et av underholdningsrommene, hvis vegger er pyntet med de enkelte flotiljers våpen, tilbringer de permitterte sjømenn mangen en aften med sine fruer og kamerater av alle tjenestegrader*

Barna leiker *og foreldrene må være med. Når far og mor av og til også gjerne vil være alene, hjelper barnehagelærerinner til og leiker med barna. Forøvrig bor barna gratis her, og mødrene betaler bare 80 Pfennig om dagen*

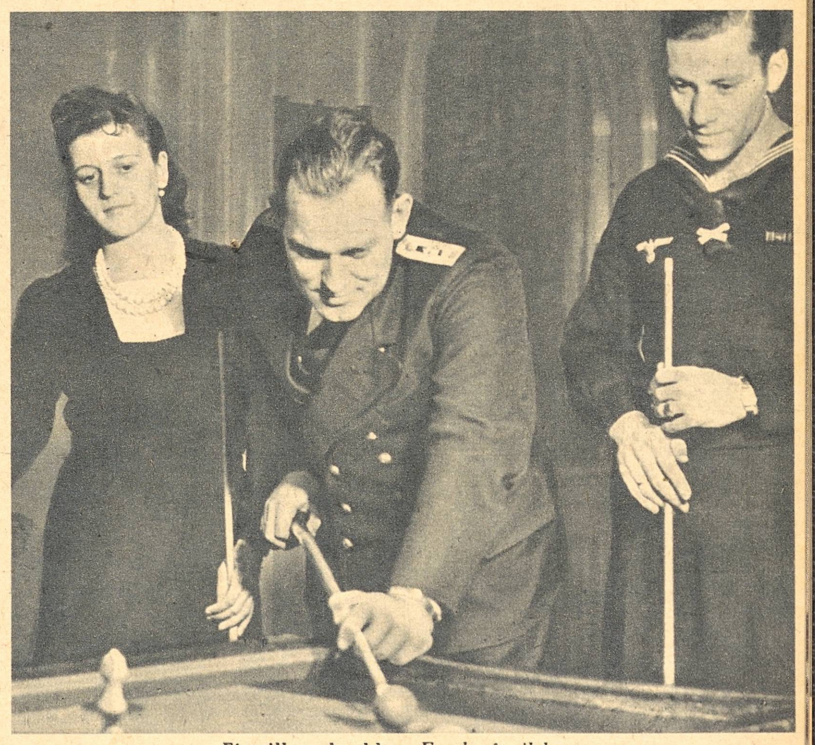

Bedre enn heime...

Aking i parken. *Bad Schwalbachs omgivelser gir god anledning til sport og deilige spaserturer. Her kan sjømennene komme seg igjen etter fronttjenestens strabaser. Men også kvinnene er i noen tid fritatt for sine sorger og bekymringer. Slike ferier bevirker undere, noe som heimens læge med tilfredshet konstaterer ved den regelmessige vektkontroll*

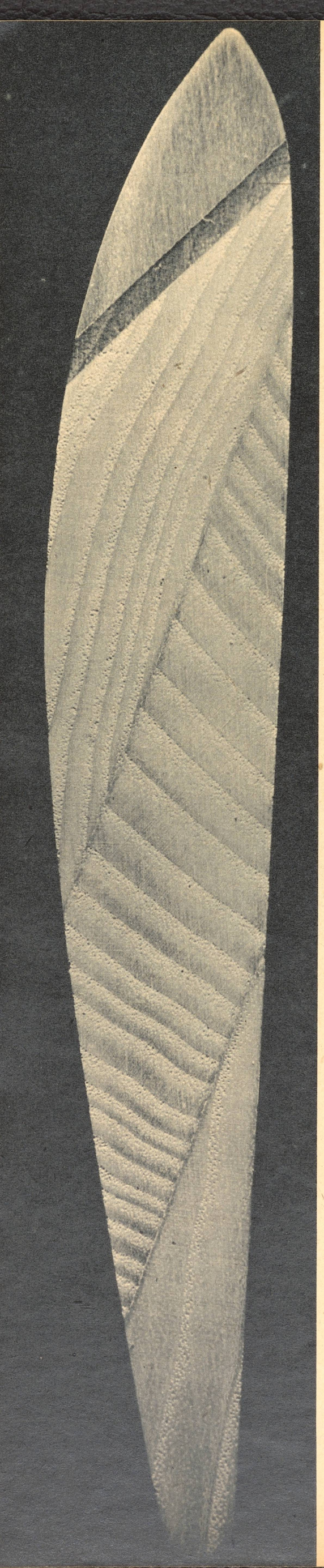
God natt, far: *Hvor lenge er det ikke siden matros K. kunde synge vuggesangen for sin lille datter Heike*

Et spill om kvelden. *Før de går til køys, atspreder mennene seg litt ved biljarden*

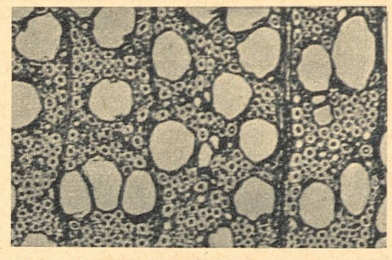
Avskjed! *Ferien er over. Far drar igjen til innsats, kone og barn vinker farvel til ham. I morgen vil de også vende tilbake til hverdagen*

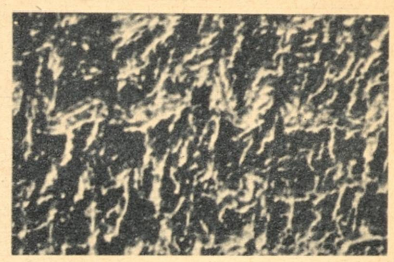

TRE BLIR SOM METALL

Det veike råmateriale tre kan ved passende forutbehandling bli til et ytterst hardt og motstandsdyktig arbeidsmateriale. Her viser „Signal" et par overraskende resultater på dette område av råstoff-læren

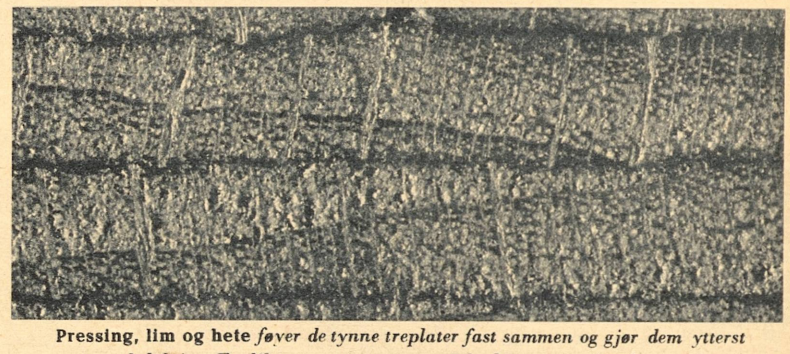

„Uforedlet" *viser rødbøken mange tomrom, når det betraktes gjennom mikroskopet*

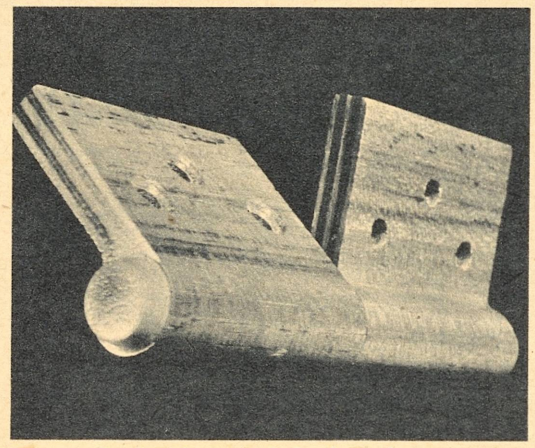

„Foredlet" *Tre-strukturen er fullstendig forvandlet; luftrommene er forsvunnet.*

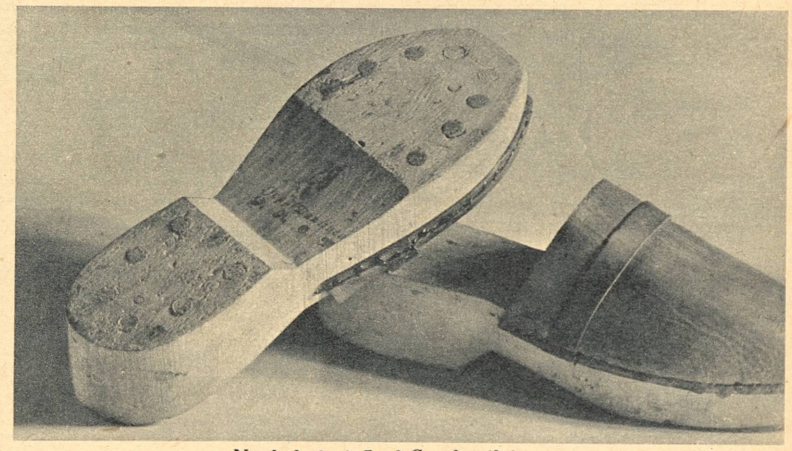
Hvordan har man greid det?

Pressing, lim og hete *føyer de tynne treplater fast sammen og gjør dem ytterst motstandsdyktige. Et slikt sammenpresset trevirke har overraskende egenskaper*

Et charnér av tre? *Javel, av det nye pressede tre. Et slikt charnér kan brukes og slites likeså godt som et metallcharnér*

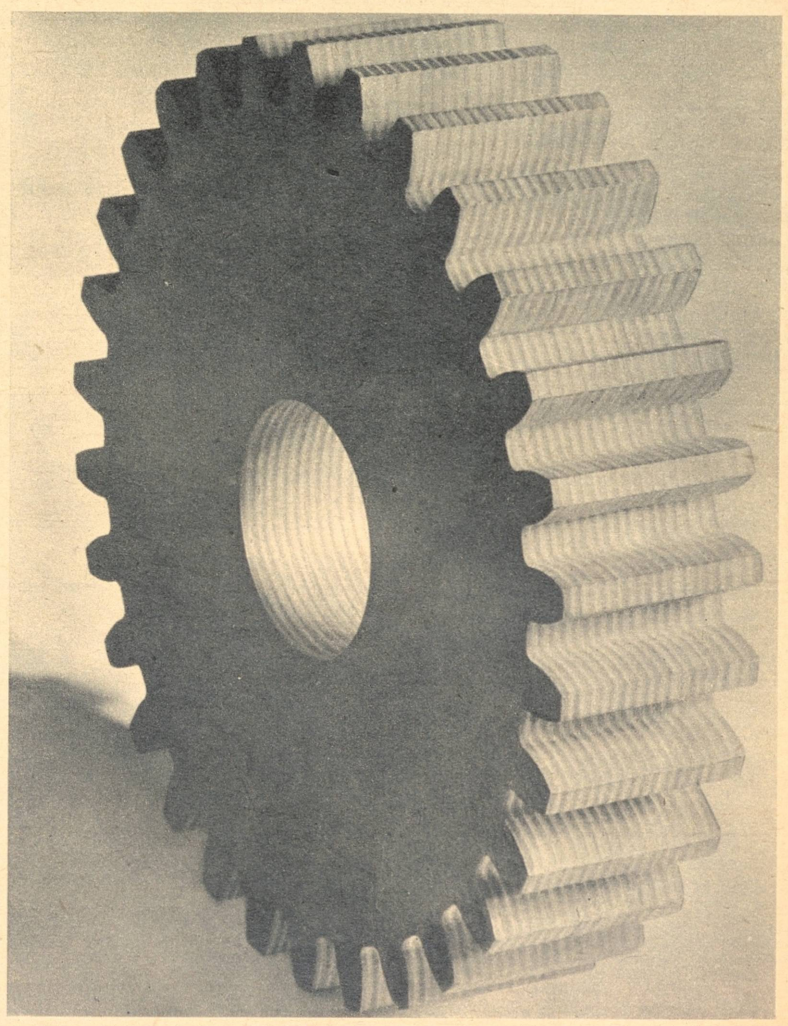
Naglede tretøfler? *Ganske riktig, men naglene er blindnagler av presset tre. De gir sålene en mangedoblet holdbarhet*

Tre er metallet overlegent. *Av det nye pressede tre „Lignofol" kan man hurtig og billig lage brukbare former til trekking og pressing av metalldeler*

←

Propellens hemmelighet. *Spissen er av aluminium, det andre av tre; her er tre lag av rakvokset fly-furutre, som ved hjelp av limfilmer er blitt uløselig forbundet*

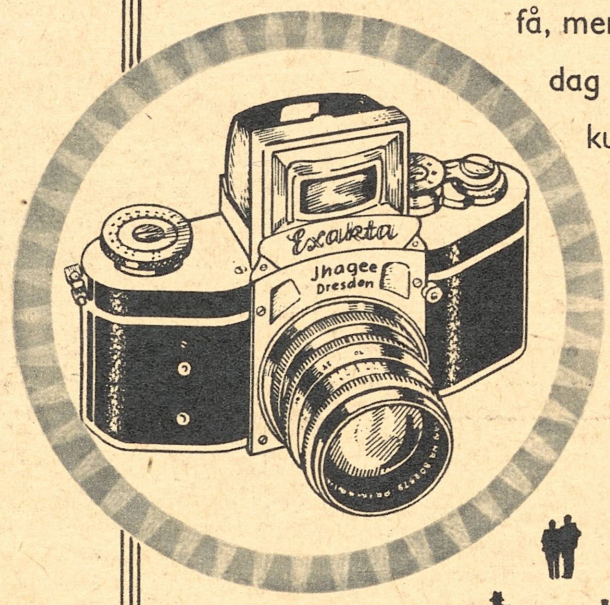

Sågar tannhjul av tre. *Av presset tre naturligvis. De arbeider fullstendig lydløst og behøver bare å smøres med litt vann*

Dralle

Foreløpig er det ikke å få, men en vakker dag vil også det kunne leveres igjen.

Det allsidige

EXAKTA

Innehavere av Exacta — forlang vår gratis brosjyre „Gode råd for pleie av Exakta". Hvis De enno ikke har noen Exacta, bør De allerede no gjøre Dem fortrolig med dets mange gode egenskaper og derfor forlange våre gratislister.

Jhagee
KAMERAWERK
AKTIENGESELLSCHAFT
Dresden-Striesen 672

KHASANA

Dr K

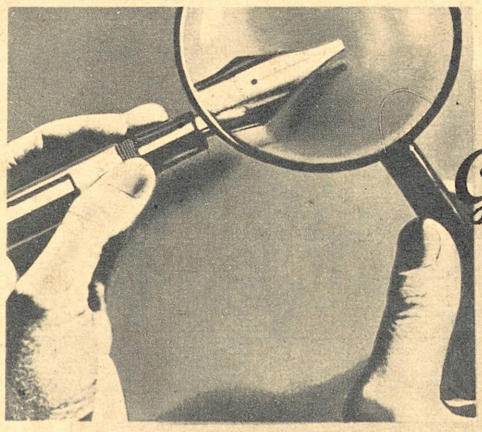
PERI
og
KHASANA

VERDENSKJENTE
MERKER FOR KOSMETIKK
fra

Dr. Korthaus

Forhandler:
MIDELFART & CO. A/S.
OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

PERI
BOHN

Glatt og skinnende

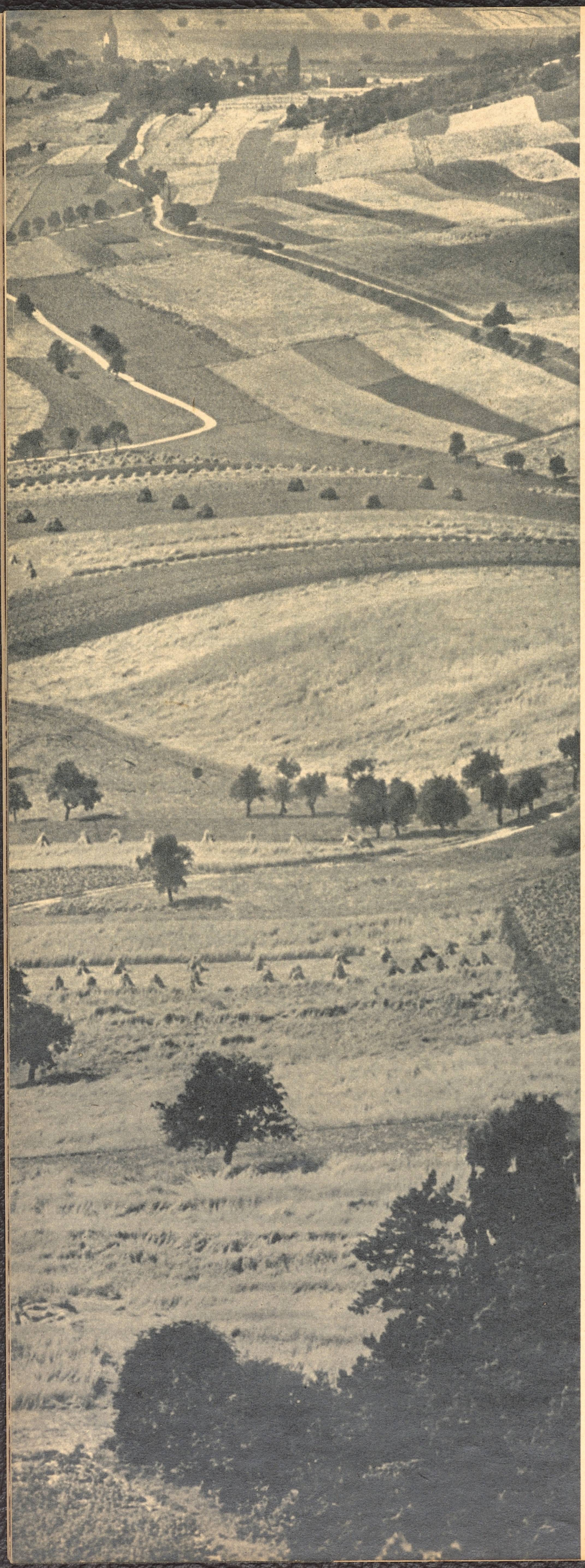
som silke er spissen på enhver

Kaweco-
penn

Derfor glir *Kaweco* så fjærlett over papiret.

De moderne *Kaweco* skrivesaker viser man Dem gjerne i forretningene.

AVLING 1943

Igjen vil låvene bli fylt

Det en i Tyskland siden omtrent 1934 kjenner som „markedsordning" i landbruket, var tidligere noe helt nytt for bøndene. Bønder er for det meste egensindige og deres tankegang er langsom, men grundig. Der de går bak plogen, tenker de enno en gang igjennom en tanke og pløyer den igjennom som jorden de går på — grundig og solid. Men når de endelig har funnet noe å være rett og riktig, holder de fast ved det, og ikke ett menneske kan få dem fra det igjen på et par minutter. Bønder er ikke lette å bløffe — og heller ikke så lette å begeistre. De overveier det også først grundig, om de vil bli begeistret for noe.

Bonden i Tyskland var vant til at ingen blandet seg opp i hans jordbruk. Han kunde så og høste hva han vilde, hvete, rug eller bygg, han kunde selge til hvem han vilde, og forlange den pris han overhodet kunde få. Ganske visst var det med prisen omtrent som med været, det gas ofte ubehagelige overraskelser. Som en haglskur kunde et prisfall ødelegge et helt års arbeid. Hveteprisen hadde kanskje vært god det siste året. Altså tenkte bonden: i år dyrker jeg framfor alt hvete. Men det samme hadde også andre bønder tenkt. Følgen var en overraskende overproduksjon på hvete og et katastrofalt prisfall.

Så kom markedsordningen i 1934: staten garanterte bonden oppkjøp av hans produkter til faste priser, men forlangte til gjengjeld at bonden ikke dyrket dette eller hint etter eget forgodtbefindende, men det, som framfor alt trengtes. Og bonden innså snart at det gikk bedre på denne måten. Samtidig ble i Tyskland produksjons-slaget innledet, som på få år brakte de største resultater.

Gode utsikter for den kommende avling

De tider er forbi, da et land, eller sågar en enkelt provins, ved en dårlig høst ganske enkelt så seg stilt overfor hungersnøden, fordi samferdselsmidlene ikke var i stand til å skaffe utlikning. Men utbruddet av en krig gjør forbigående et land, eller land som er forbundet med hverandre, igjen fullstendig avhengig av de egne forsyninger. Værforhold, sæd og utsiktene for avlingen spiller igjen en større rolle enn tidligere.

Etter den foregående harde vinter har vi i 1942/43 opplevd en overraskende mild vinter. Til midten av desember kunde bonden arbeide på markene sine og „pløye en dyp vinterfure" — som han kaller det, mens det ifjor var hard frost fra midten av november til ut i mars. Dette års sæd står godt, og hvis det ikke skulde komme helt overraskende tilbakefall, kunde Tyskland og de europeiske land regne med en rik høst. Hertil kommer at en rekke av land i Europa er begynt å drive sitt jordbruk etter tysk mønster og allerede no produserte langt mer enn før krigen.

Bondeland i Mellom-Tyskland

80 millioner som gjest hos 5 millioner

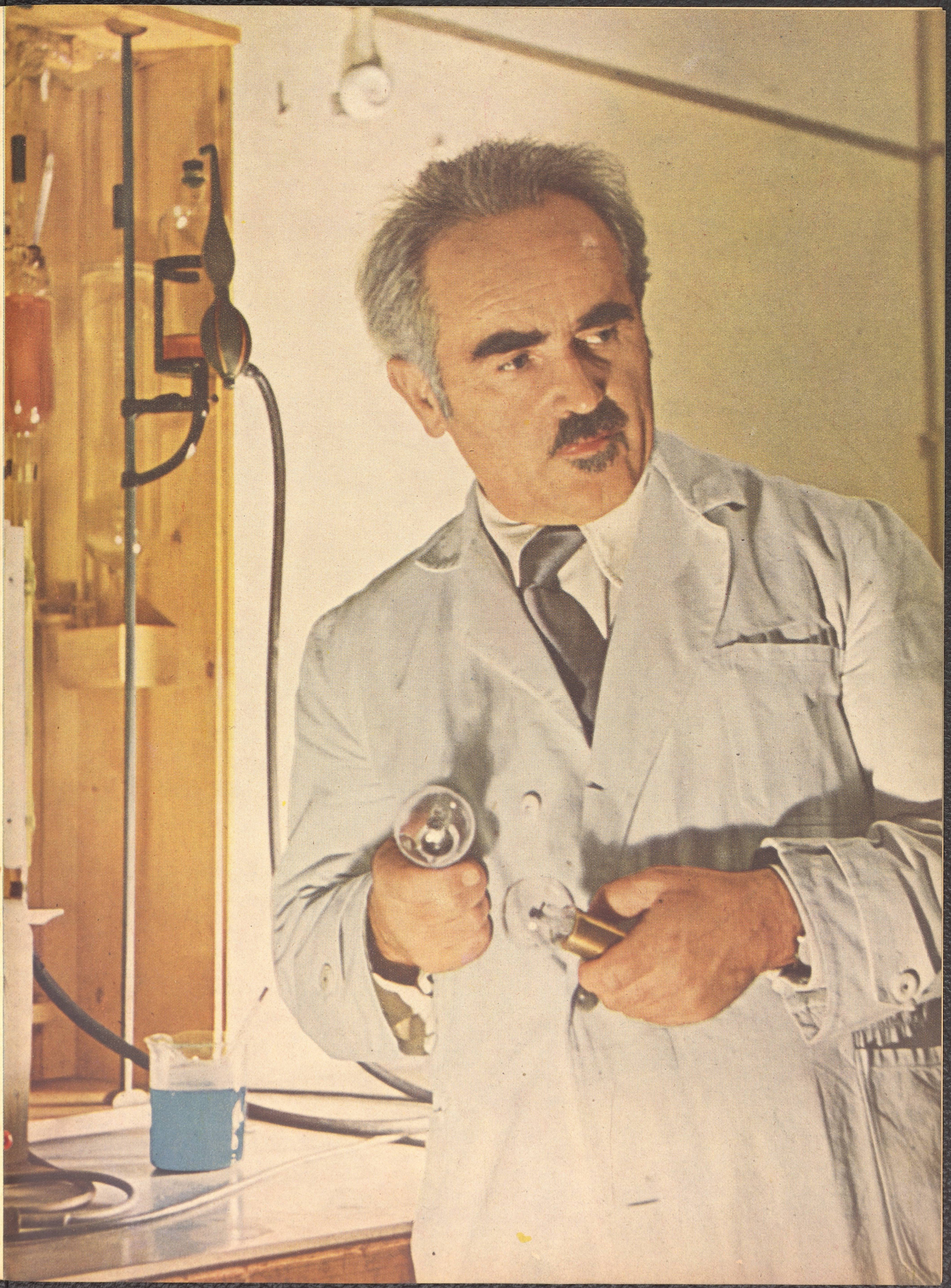
Det ligger klart i dagen at omstillingen av det tyske jordbruk til krigens nødvendigheter etter innføringen av markedsordningen gikk så knirkefritt for seg, som det ellers aldri hadde vært mulig. Staten, der ellers som i den forrige verdenskrig vilde ha måttet sende sine landgendarmer til bondegårdene, kunde se bort fra det og komme til bøndene med sine ønsker på samme måte som i fredstid. Den uniformerte landgendarm fra forrige verdenskrig var ikke særlig avholdt av bødene. Han var ikke bonde som de. Hva visste han om kuer og griser, om smør og korn, han kom bare til gårds og forlangte i lovens navn så og så meget av det og det. I denne krigen blir det forlangt enno mer av bonden enn i den foregående, men bonden har ikke noe å gjøre med gendarmer, men med bønder, der dyrker sine marker som han, bor der hvor bonden bor og kjenner hans kveg, hans gård og hans jord. De vet hva han kan yte og ikke yte. Bøndenes selvforvaltning, som ble innført i fredstid, hevder seg no under krigen, og ca. 5 millioner jordbruksbedrifter sørger i dag i Tyskland for livsunderhold til mer enn 80 millioner forbrukere.

20 000 gårder — 20 000 stikkprøver

Markedsordningen, som i fredstid vel hadde andre, men dog i samme omkrets liggende oppgaver å løse, muliggjør under krigen forhåndsberegninger, som ellers vilde ha fordret oppbygging av en hel krigsmessig organisasjon. For å få et stadig nykorrigert bilde av den stadig vekslende produksjon innen jordbruket, gjennomførte en i fredstid ved 20 000 jordbruksbedrifter — spredt ut over hele Tyskland — regelmessige undersøkelser, som allerede på et tidlig tidspunkt muliggjorde temmelig nøyaktige forhåndsberegninger. De var ingen såkalte „mønsterbruk", men bondegårder i alle størrelser og i de forskjelligste landskaper, som skulde være mer typiske enn mønstergyldige. Vilde staten i fredstid sikre bonden avtagning av hans produksjon, måtte den i forvegen vite omtrent av hvilken art og hvor stor avlingen vil bli. No under krigen oppfyller den stadige kontroll av disse 20 000 bruk den motsatte oppgave: ikke for å få vite hvor den skal gjøre av produktene, men hvordan den må rasjonere dem, forsøker staten no i rett tid å få et overblikk over de forutsatte avlinger, og vet allerede no at Tysklands ernæring for 1943 er sikret som hittil — hvis det ikke skulde inntreffe uforutsette begivenheter.

→

Oppfinneren og skaperen av lydfilmen, Hans Vogt, *som fra 1918 til 1923 sammen med dr. Joe Engl og Joseph Massolle skapte den lydfilmen, som i dag er innført verden over, arbeider for tiden med høyfrekvensteknikkens og metallpulver-metallurgiens problemer*

STATS-OPERETTE

Teateret am Gärtnerplatz i München, som i generasjoner har dyrket operetten, ble under sin intendant Fritz Fischer den første „statsoperette" i Tyskland

Å skrive operettens historie, vil si å skrive tidsåndens historie. Det gis ingen mer betegnende målestokk for såvel den enkeltes som mengdens vesen, enn det som gir dem fornøyelse. Å sørge vel for dette, så langt det er mulig å foredle det, danne og utvikle smaken, det er altså en oppgave, som er verd all møye hos en omhyggelig ledelse. Dette visste allerede Perikles, da han lot den vakre og kloke Aspasia våke over folket i Aten og deres fornøyelser.

Underholdningsteaterets sosiologiske funksjon er innlysende for enhver forstandig iakttager. I det tyske rom, som siden Wienervalsens seierstog ga verden alle de store operettesuksesser, fra Johann Strauss til Lehár, er underholdningsteateret med stort for-

„Divaen" er det no som før, der med sin sang skal overdøyve de turbulente rekker av fargerike bilder og stort anlagte ensemble-scener i en moderne operette-iscenesettelse og som publikum ikke skal glemme

←

Dans, dans, dans! *heter grunnkravet i den tyske operette, som oppfylles så forbilledlig i den Baierske Statsoperette. Dens ballett rår over 28 danserinner, som rekrutteres fra et „bevegelseskor" blant studentene, og hvis tall kan økes etter behov. Bilde fra uroppførelsen „Liebling der Welt"*

→

Multiplikasjon av alle øyets og ørets inntrykk er loven i de store ensemble-økninger i den moderne operetteregi: et bilde fra Fritz Fischers iscenesettelse av „Flaggermusen" i den Baierske statsoperette

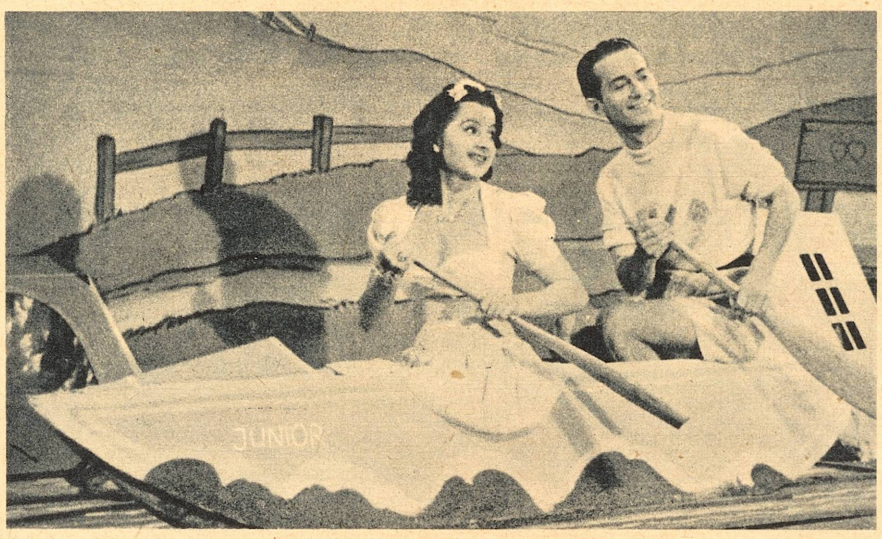
sprang blitt til teateret for det musikalske lyst- og skuespill, til operetten. Operetten, som oppsto av operaparodien i det 18. århundre, er ved innflytelsen fra Wienerskolen kommet så i dansens bann — og ikke i kunstdansens, men selskaps- og folkedansens — at den i dag også formår å virkeliggjøre det i gyldigste form, som en med største fordringer kan betegne som danseteater. Musikk, dans, sang, parodi og persiflasj, den djerveste komikk, alle oldtidsmimusens løsslopne elementer slutter seg i operetten til et like beveget, muntert kunstverk. Og dette i forbindelse med de storartede muligheter for fargerik og trolldomsaktig prakt, som den moderne sceneteknikk gir teateret.

Det er altså ikke noe under at operetten som ingen annen art scenekunst er i stand til og kallet til å lokke de bredeste masser, å gripe dem, underholde dem og gi dem impulser.

Derfor er det bare selvfølgelig at en ansvarsfull statsledelse gir denne lenge altfor meget — om ikke undervurderte, så forsømte kunstart sin oppmerksomhet. Den som ikke vil komme i fare for å „helle barnet ut med badevannet", sørger i tide for riktig temperatur i vannet. I det nasjonalsosialistiske Tyskland ser ledelsen det ikke bare som sin rett, men som en inntrengende plikt å dyrke opreretteteateret, å virke inn på dets stil og bedre utvikling, likesåvel som å fremme dets slagkraft og imøtekomme de brede lags naturlige behov for teater ved å gi midler og tilstrekkelig husrom.

Men München er den første by i Tyskland, som har fått en „statsoperette"; Theater am Gärtnerplatz, som hadde det beste ry for dyrking av operetten helt til etter verdenskrigen, var i etterkrigstiden i sammenhang med operettens nedgang som kunstart overhodet kommet inn i en tid med uavbrutte kriser og hadde det til slutt temmelig kummerlig. Etter maktovertagelsen ble det først overtatt av de baierske statsteaters forbund og ombygd tilsvarende, men snart fikk det en selvstendig ledelse og ble gjort til sete for en „Baiersk statsoperette". Under ledelse av intendanten Fritz Fischer, der går nye veger som operette-leder, var det snart utrettet meget mer enn å gjenopprette den gamle anseelse. Hans iscenesettelser sprenger fullstendig det gamle skjema i den strenge treakts-operetten og byr i stedet spilleaftener, som er øket til det storartede billedlig og musikalsk sett og framfor alt på dansens område. Derved får disse aftener en nesten sensasjonell karakter. Siden da er den Baierske statsoperette ikke bare blitt fast forankret i sitt store publikums gunst, men dessuten et severdig sted for tysk teaterkunst Som sådant har det en ikke ubetydelig oppgave å fylle med representasjonsplikter ved offisielle foranstaltninger.

L. E. R.

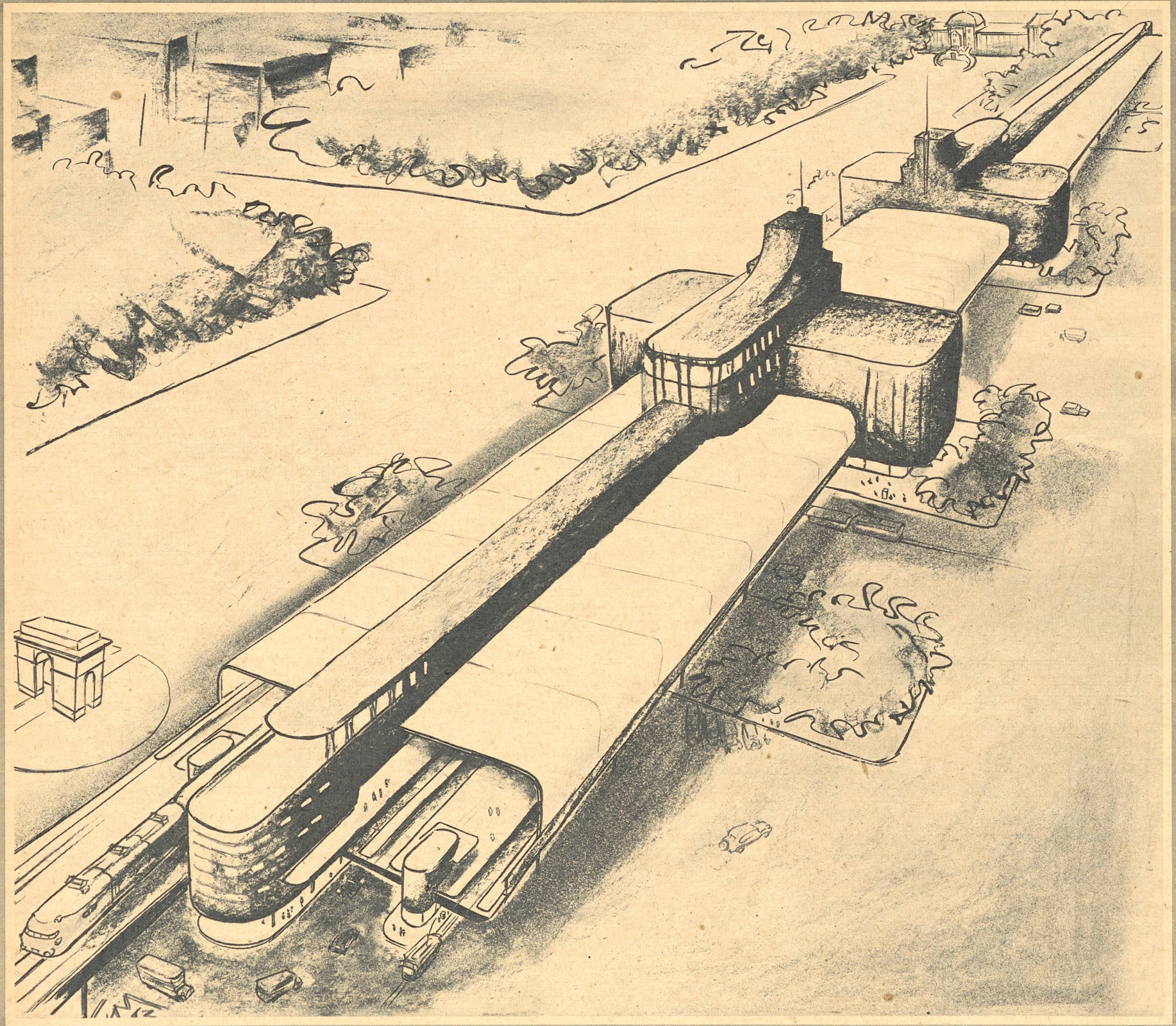

Buffo-paret som er sjaltet inn under scenevekslingen med sang, dans og burlesk komikk, blir også i det moderne operettearbeid det uunnværlige „salt" i hver oppføring

Klassisk ballett, representert av omhyggelig utvalgte og skolerte toppkrefter, gir i dag mer enn noensinne operette-iscenesetteren mulighet for medrivende bevegelser og tennende avslutninger

En mammut-jernbanestasjon, så lang som Champs-Elysées: *Jernbanestasjonen er 1000 meter lang. Herfra starter det 800 meter lange tog med 4000 passasjerer for sin fart tvers over det europeiske og asiatiske kontinent. På skinner med 4 meters sporvidde når toget allerede på 8—10 minutter sin normale hastighet av 250 km i timen. Alt dette er ikke noen utopi, men et prosjekt, som trafikk-vitenskapsmenn og teknikere arbeider alvorlig med, og som uten tvil vil bli til virkelighet*

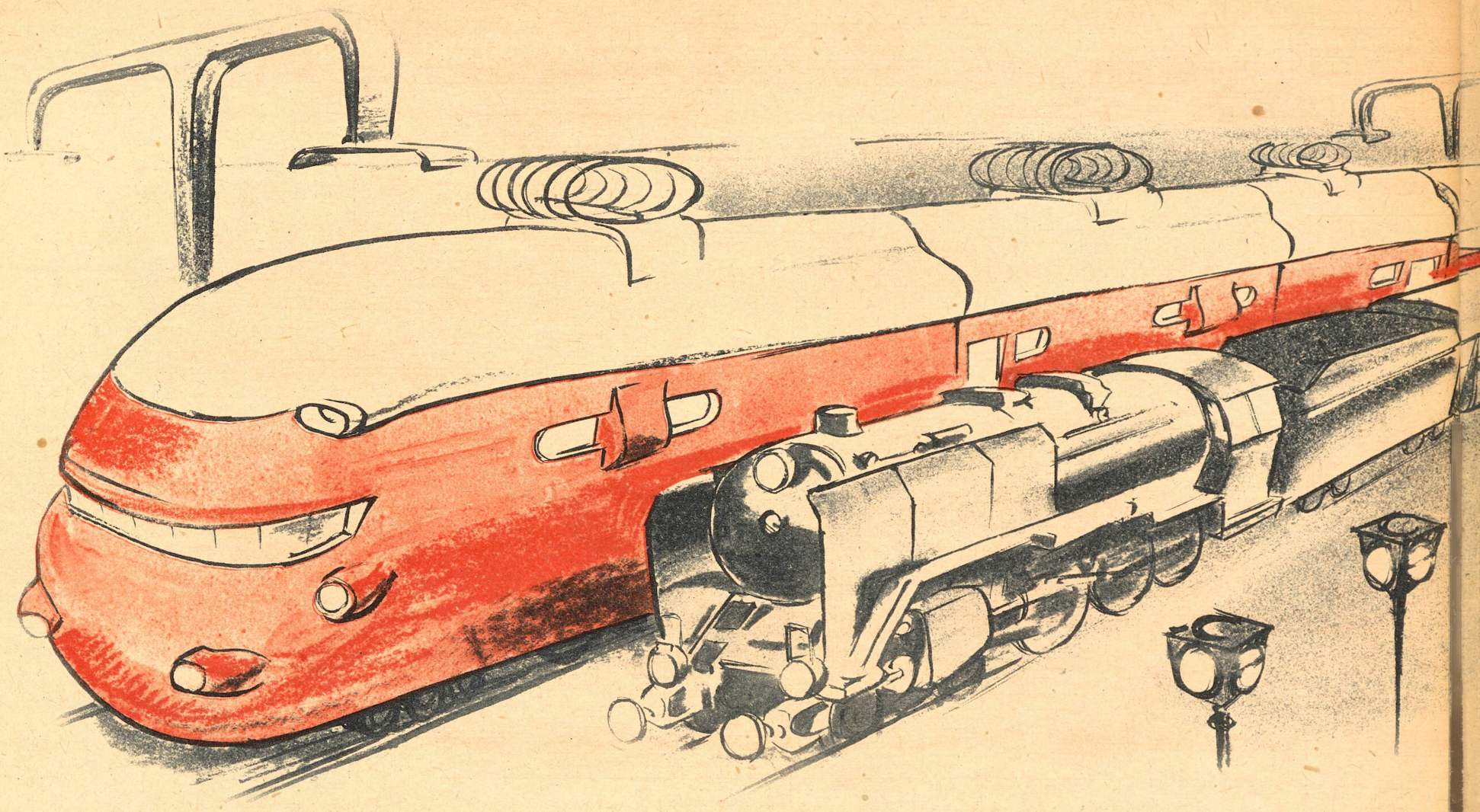
9 BLIR TIL 1!

En beretning om et sensasjonelt jernbaneprosjekt

Det gis tekniske oppfinnelser, hvis utvikling i det store og hele synes å være avsluttet. De har en form, som neppe vesentlig forandres, deres ytelser er allerede toppytelser, og en venter ikke lenger noen omveltende nyheter. En teknisk fullendelse av denne art synes — i det minste for legmannen — jernbanen å ha nådd En hører vel leilighetsvis om forbedringer, en hører også om hurtigere lokomotiver, men i mange år har det ikke dreid seg om oppsiktsvekkende og revolusjonære forandringer, bare om økt ytoevne. Allikevel står vi her overfor overraskelser, som vil bli sensasjonelle.

Riktignok er det en viktig grunn til at den tekniske utvikling i jernbanetrafikken, som hittil var stabil og helt usensasjonell, så plutselig gjorde et sprang framover. Jernbaneskinnenes kjente sporvidde på 1435 millimeter, diligencemålet på Stephensons første lokomotiv fra 1823, ble bibeholdt et helt århundre, fordi en utvidelse vilde forårsake store vanskeligheter og framfor alt uhyre omkostninger. Denne nødvendige fastholden ved sporvidden har imidlertid hemmet jernbanens videre tekniske utvikling inntil i dag. Det er uten videre forståelig at den tekniske ytelse, når sporvidden er fastlagt, ikke kan overskride et teoretisk beregnelig punkt.

Ut over en bestemt hastighet og en bestemt vekt utholder skinner med denne sporvidde ikke lenger belastningen. For overhodet å muliggjøre en videre utvikling, måtte en altså med et radikalt skritt gå over fra det gamle mål til en sporvidde på 4 meter.

Hurtigtoget av i dag ved siden av bredspor-toget av i morgen. *Fjerntogets lokomotiv alene er ca. 70 meter langt og har en ytelse på 24000 HK. (Det normale hurtigtogs-lokomotiv er ca. 25 meter langt og har 2400 HK.) Hele toget har strømlinjeform. Hver av de 15 to-etasjers vogner er 50 meter lang og 6 meter brede, det vil si nøyaktig dobbelt så lang og mer enn dobbelt så bred som en normal hurtigtog- vogn. Sovevogner, hvor det bare er enekupéer, bar, leserom, bade-og dusjrom, spisevogner, utsiktsvogner og frisérsalonger står til passasjerenes rådighet. Ved gunstig linjeføring og fullt utnyttet hastighet vilde et tog fra Berlin til Vladivostok trenge 5 dager, mens den nyeste hurtigdamper i dag fra Bremen til Yokohama bruker minst 35 dager*

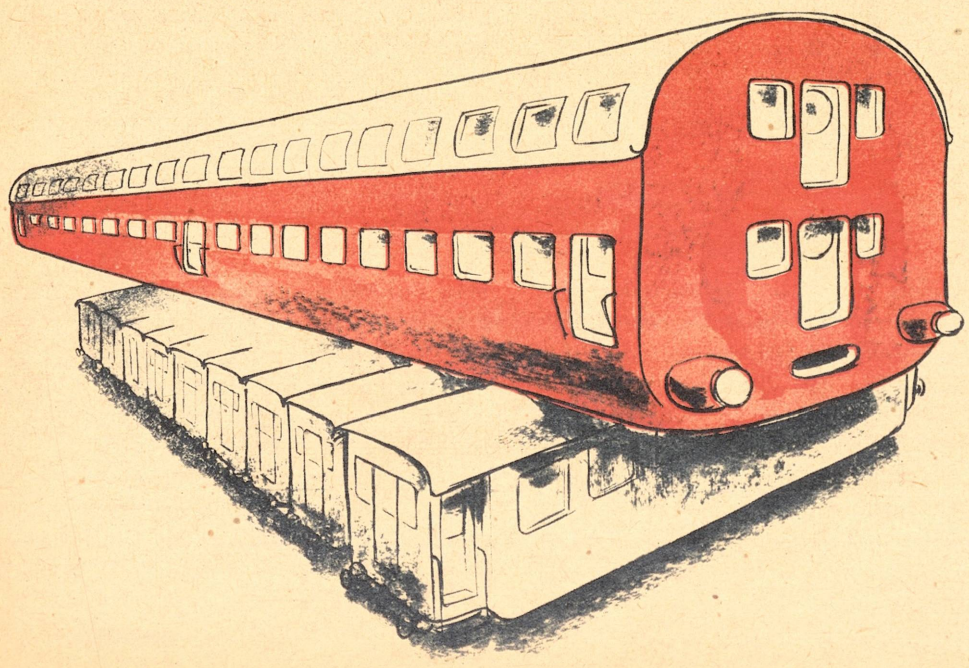
EN SAMMENLIKNING

Dette skritt vil bli tatt og jernbanen vil dermed komme til å oppleve en teknisk omveltning som kan synes fantastisk.

Tvers over det europeiske og asiatiske kontinent

De store fordeler ved en jernbanelinje som forbinder Det fjerne østen med Europa, og hvor et persontog i løpet av 5 dager, et godstog i løpet av 10 dager kan tilbakelegge den 9931 kilometer lange strekning Berlin—Vladivostok, er jo helt tydelig. Sjøvegen fra Vladivostok gjennom Det indiske hav til Hamburg er 11980 sjømil, altså 22200 kilometer. Før krigen ble soiabønner fra Mandsjukuo fraktet over halve jorden og til slutt sendt pr. skip gjennom Nord- og Østersjøen til Stettin. Vegen over land er så meget kortere at det at frakten er billigere sjøvegen ikke lenger spiller noen rolle.

Romfanget i ett av de prosjekterte, ca 1 km lange tog, tilsvarer romfanget i et stort skip. Allikevel er en slik jernbanes evne til å konkurrere med skipstrafikken ikke engang det vesentligste. Jernbanen vil på sin veg over kontinentene kjøre gjennom store områder med umåtelige jordrikdommer, som først vilde bli økonomisk tilgjengelige ved byggingen av den bredsporede jernbane. Den allerede bestående transsibirske jernbanes yteevne er liten og spiller overhodet ingen rolle for verdenstrafikken. En jernbane i gammel byggeart kan heller ikke tilfredsstille de krav, som må stilles til en slik linje.

9 BLIR TIL 1!

Så stor som ni normale hurtigtogs-vogner *er hver enkelt vogn i det imponerende fjerntog. Personvognene har hver 1450 kubikkmeter romfang og i to-etasjers utføring 60 kupéer med sitteplass for 480 personer. (En hurtigtogsvogn av i dag har bare 160 kubikkmeter romfang.) Et godstog på 15 vogner hver med en lengde av 25 meter kan transportere like meget gods som en temmelig stor lastebåt på 7—8000 brt.*

Nutidens mest moderne hurtigtog — foreldet

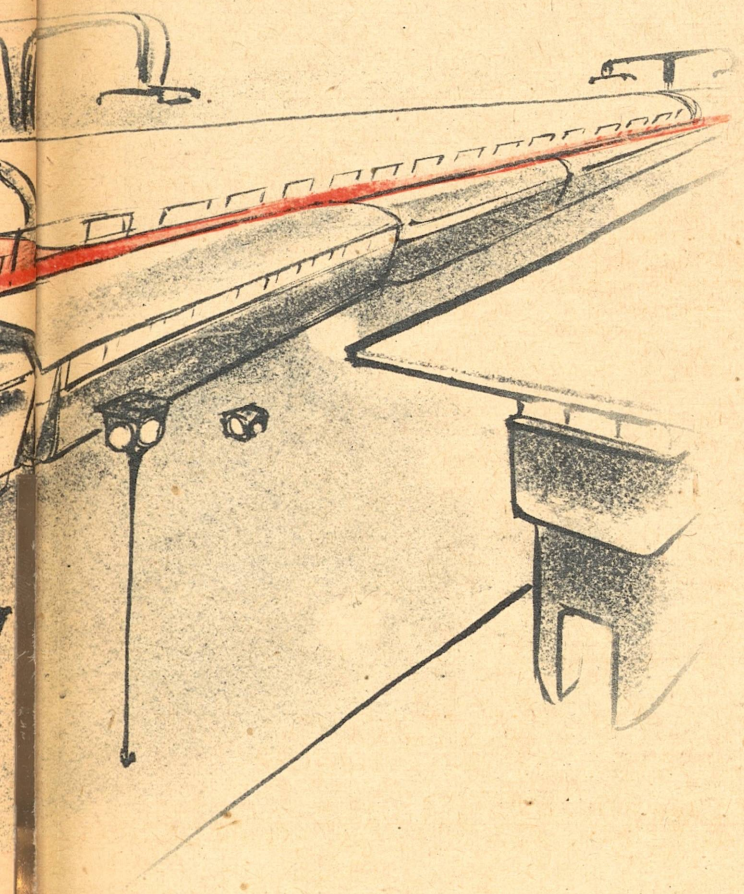
Foruten den normale sporvidden på 1435 millimeter finnes det i dag i Europa dessuten det russiske spor, som er 89 millimeter bredere og det spanske og portugisiske, som har en sporvidde av 1675 millimeter.

En ombygging av de øvrige europeiske skinner til en av disse sporvidder vilde ikke lønne seg. Når en først våger det kostbare sprang, må det straks være større. Først en sporvidde på hele 4 meter gir plass for en ny og verdensomfattende utvikling i jernbanetrafikken. No kan teknikerne uhindret av de innsnevrede betingelser, som normalsporet påla dem, bygge veldige, hurtige lokomotiver med fantastiske maskinytelser, og tog som er hundrer av meter lange.

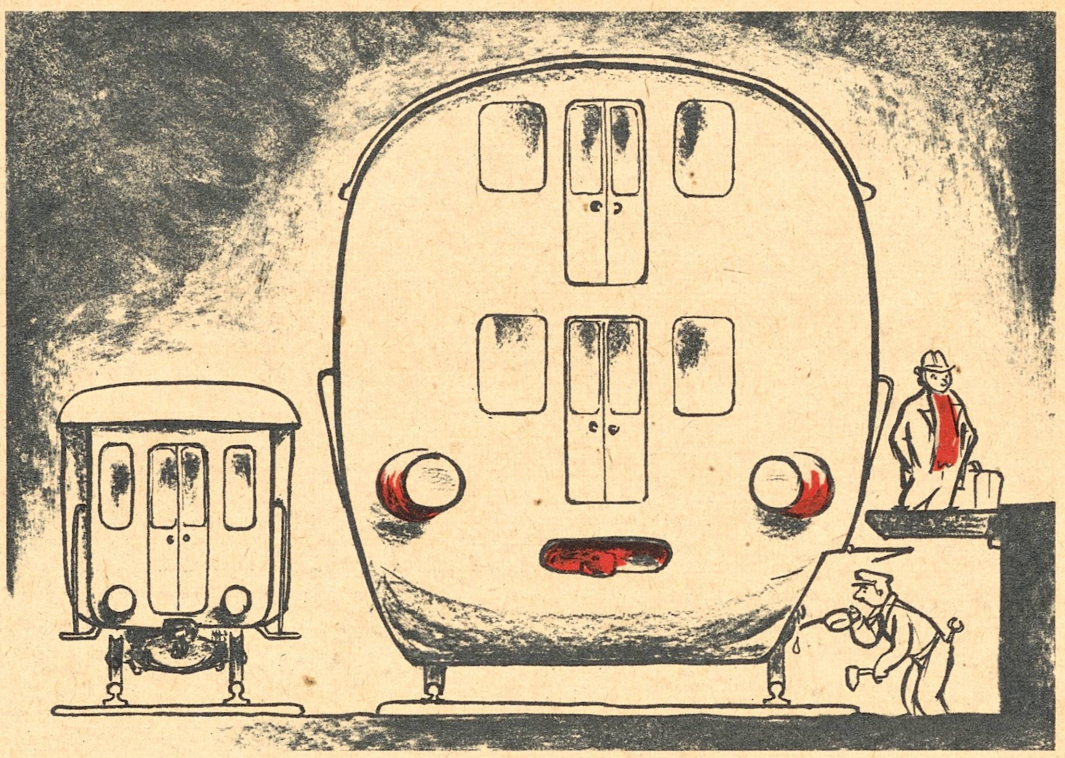
Det betyr no ikke at hele det bestående skinnenett må rives opp og derved bli verdiløst. De forhåndenværende jernbanelinjer vil med sitt gamle normalspor fortsette å bestå som nødvendige bibaner, mens den nye bredsporede bane gjennomskjærer landene i en rett linje. I nærheten av de store byer, hvis periferi de berører, og i industri- og jordbrukssentrene, vil det oppstå store omlastningsplasser, som opprettholder forbindelsen med det vidstrakte land. Med storslagen linjeføring vilde en jernbane f. eks. fra den franske kanalkyst gå tvers gjennom Europa og Asia, gjennom Mongolia og Mandsjukuo, til Vladivostok, mens en rekke nord-sørbaner vilde krysse linjen på viktige punkter. Det kunde altså tenkes at en jernbane går fra Mellom-Italia til Danmark, en fra Hellas over Bulgaria, Romania og fram til Finskebukta, og en fra Iran over Ukraina til Hvitehavet. Da trafikken på disse linjer er hurtig og sikker og i motsetning til sjøtrafikken ikke er så ømfintlig overfor klimatiske, maktpolitiske og andre innflytelser, betyr dette prosjekt revolusjonering av en veldig del av hele verdenstrafikken.

Hva sier teknikerne til dette?

Teknikken står stadig overfor en ny prøve, når den hittil vante masse plutselig blir øket til det firedobbelte. Men statikerne og dynamikerne erklærer byggingen av lokomotiver med 5 000

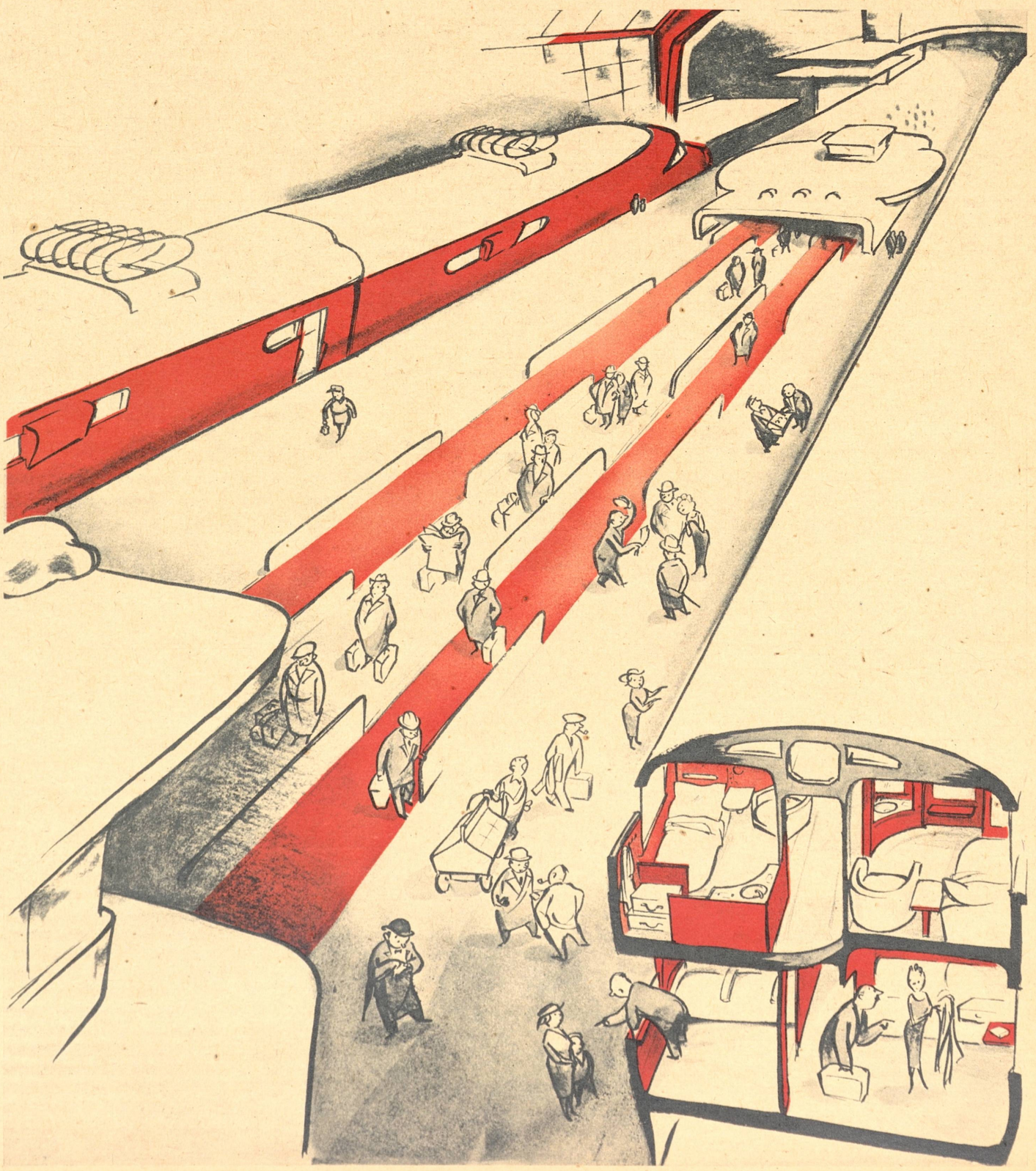

til 24 000 HK for absolutt mulig, særlig når den 4 meter store sporvidde tillater å bygge 6 meter brede lokomotiver. Disse har elektrisk drift, to førerplasser, et understell med tre akser foran og bak og 14—18 drivakser. Heller ikke gjør byggingen av 40—50 meter lange to-etasjers personvogner eller av 25 meter lange godsvogner noen vanskeligheter. Personvognenes konstruksjon stiller med sin lengde og bredde ved innredningen en lengde av kupéene på 2.3 meter til rådighet, og en kan gjøre seg opp et begrep om bekvemmeligheten i en slik kupé, når en fagmann skriver at denne lengde ikke må overskrides, „fordi underholdningen mellom passasjerene ellers vilde bli vanskeliggjort på grunn av den store avstand."

PLASS FOR PASSASJEREN!

Et tverrsnitt gjennom den normale og den nye personvogn. *I én av disse vogner vilde to vanlige hurtigtogsvogner ha rikelig plass. Ved en sporbredde på 4 meter kan en uten videre bygge toetasjers vogner. De kjører på seks akser (godsvogner på 10—12 akser) og hjulene har en diameter på 1.90 meter*

KOMFORT FOR PASSASJEREN!

På rullende tepper over perrongen. *Da et slikt bredsporet tog med 15 vogner og lokomotiver har en samlet lengde av i det minste 800 meter, er perrongene så lange at en ikke kan vente at passasjerene skal gå til fots til plassene sine. På rullende tepper med en hurtig rullende stripe i midten og to langsommere på sidene når passasjerene fram til toget bekvemt og uten at det blir trengsel på perrongen. Vognenes rommelighet muliggjør en komfort, som er fullstendig ukjent i de fineste hurtigtogs-vogner av i dag. Kupéene er atskillig rommeligere og lenger, hver passasjer har en bred sitteplass. Gangene i vognene, som i dag bare er 70 cm brede og alltid forekommer en å være trange, er betydelig bredere. De normalsporede bibaner, som bringer passasjerer langt borte fra fram til bredsporbanens nærmeste jernbanestasjon, har på samme måte som bussene og bagasje-transportbilene direkte adganger til perrongen*

Å VÆRE BARE STEMME

En ung dame i en sid, svart og tettsluttet kjole trer opp på podiet; hennes skritt uttrykker den dristighet, som er karakteristisk for dem, der ikke har noe å frykte, fordi de er sikre i sin sak. Likeledes røper den en tillit, som uttrykker at her er det et menneske som ikke bare utfører sin gjerning med forstanden, men med hele legemet, fordi hans gjerning er gått ham i blodet. Den unge og helt igjennom blonde dame blir stående i en halvrunding av oleander; hun står der uten pult og stol, har ikke noe annet foran seg enn den store salen og tusener av øyne, der som fortryllet er rettet mot hennes ansikt og munn. Allerede før hun taler, og som hun kaster krøllene vekk fra pannen med en energisk, fri og stolt hodebevegelse, utgår det en sterk fortryllelse fra henne.

For tilskueren til en slik aften er det atter og atter en forbausende opplevelse å se, hvordan et ungt menneske her plutselig trer fram av den anonyme masse, fylt av en ånd, om hvis innerste vesen det selv ikke er annerledes bevisst enn at det bare er der og virker og får tungen til å tale. Men det er en annen tale enn fra menneske til menneske. Den sterke trang til å ryste og vekke sjeler, til å føre dem oppover, med den dikteriske ånds flukt heve dem over deres eget ofte fattige, ofte rike liv, som er så fylt av spørsmål og sorger, forhåpninger og lengsler. Det er en lidenskap, som ikke kan nøye seg med maskert og i fremmed gevant å være bærer av en rolle, å tale med i teateret og å — underordnet scenens og dramaets lover — være én av de mange stemmer, en del av verket. Det er en kraft, som vil noe annet og høyere, ja det høyeste overhodet, som tjenesten med åndens ord kan gi. Ikke å være noe annet enn stemme, en enkelt stemme, monodisk streng, og utelukkende å ofre seg det dikteriske ord, å gjøre det levende og flammende. Som et brennende lys er den rapsodiske kunstners vesen: dikterens ord er lyset, den talendes sjel er vokset, som gir lyset næring og blir fortært av det.

Derfor er det også et festlig og alvorlig skuespill å delta i en slik aften. Det gis ganske visst ikke mange kunstnere, som er i stand til en slik utelukkelse, og som også er sterke nok til å unndra sin begavelse det lokkende scene- og filmlys; én av dem er Asta Südhaus. Når hun melder en aften f. eks. med Goethes diktning, har hennes navn og ry tiltrekningskraft nok til å sikre henne fullt hus i storbyene. Hun leser vers og prosa, dikt og brev, som om hun selv — ansikt til ansikt med menneskene, som står i hennes bann, — opplevde ordet, som den store dikter ga sin ånd og sin sjel. Mange ganger har denne fullstendig sammensmeltning med ordet, denne dramatiske besittelsestagen av det dikteriske språk, nesten noe fremmed ved seg, som ved brevene fra moren til den store sønnen, fra sønnen til moren og til den elskede. For brevets intimitet utelukker jo egentlig at en dramatisk følelse blir igjen. Men i de store ballader, i det innhamrede tankespråk og i det innsmigrende dikt sporer tilhøreren den sterke, medrivende kraft i en natur, hvis sjel er full av ild, som dikterens ord, der ut fra den strålende opplyser tilhørernes hjerter med sin glans.

L. E. Reindl

VI, EUROPEERNE

Fortsatt fra side 23

hvilken disse selvfølgelig måtte tape sitt kolonirike i Bakindia, idet de ikke fikk den lovede hjelp. De taler heller ikke om at de ved å slippe løs den gamle europeiske borgerkrigsånd bare vil svekke dette Europa, forat det sluttelig skal falle som bytte for bolsjevismen. Tvertimot forsøker de med et blink i øyet å tilhviske de europeiske folk at de, amerikanerne, så vilde opptre i rette øyeblikk for å hindre dette. Må man ikke med henblikk på denne hemmelige borgerkrigspropaganda tenke på oldtidens hellenere, på den ulykksalige Demosthenes, som satte all sin ånd og sitt vidd inn mot alle helleneres forening, fordi han så truet en angivelig frihet, mens i virkeligheten til slutt det hele og friheten måtte gå tapt for alle?

La oss altså skjelne riktig mellom den frihet med hvilken vår verdensdels forbitrede erkefiender bare mener sine egne interesser og den virkelig store europeiske frihetsidé, som alle våre folks eksistens er knyttet til. La især ikke de vanskeligheter krigen må føre med seg gjøre oss blinde for de skjebnespørsmål som krigen føres om og som, i det tilfelle at Sovjet-Asia vinner, på en ganske annen og helt ubeskrivelig måte vilde rive opp med roten tilværelsen for enhver europeer — ned til den jevneste og beskjedneste.

Vi europeere

De nasjonale særpreg hos våre europeiske kulturer vil kunne blomstre opp i fullt mon, når vi i felles motstand fører denne europeiske eningskrig som befrielseskrig. Ingen, som tenker europeisk, kan henfalle til den vanvittige idé av den europeiske mangfoldighet å skape et øde maktens og enhetssivilisasjonens rike. Nettopp dette gjør oss forskjellig fra bolsjevismen med sovjetmenneskets sjelstomme type såvel som fra amerikanismen med dens til det trøstesløse standardiserte babbitt.

En så omfattende prosess som Europas ening kunde aldri finne sted uten at det ble brukt makt der hvor den større sammenheng ubønnhørlig krevde det. Aldri kan imidlertid denne verdensdel, dersom den vil hevde seg i en verden av gigantiske maktkomplekser, grunnes på vold innefra, men bare med alles frie tilslutning. Dette vilde kanskje ha vært en prosess, som hadde fylt et helt århundre, inntil vi hadde vært modne og rede til det som gjensidig givende og tagende. Det fryktelige trykk som denne verdensdel no er utsatt for så vel fra de østlige stepper som fra Atlanterhavet, tvinger fram hurtigere erkjennelse og hurtigere modning, men skaper også strenghet som er ubønnhørlig. Usalig er den som på dette grunnlag bedømmer vår felles framtid, fordi han, dersom det gikk etter hans sinn, som er bundet i de europeiske borgerkrigers tid, en dag vilde våkne opp og se seg stilt overfor det kaos som vilde slynge østens mekaniserte villhet inn over vår europeiske jord.

Vi europeere føler nettopp no at vi hører til et fellesskap. I respekt for det som gjør våre forskjelligartede folk til historiske enheter, oppstår den europeiske frihets og rettferdighets ånd, som er den eneste med hvilken vi formår å slå ned de mørke makter som truer oss. For dette kjemper og dør no Tysklands og alle dets forbundsfellers sønner. Dette må alle Europas folk arbeide, tenke og leve for, forat Europa kan leve.

Signal nr. 6, 4. årgang, 2. Marsnummer 1943 / Utkommer to ganger i måneden / Sjefredaktør: Wilhelm Reetz, Stedfortreder: Hugo Møsslang / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstrasse 22-26. / Alle rettigheter forbeholdes / Tutti i diritti riservati / Tous droits réservés / All rights reserved

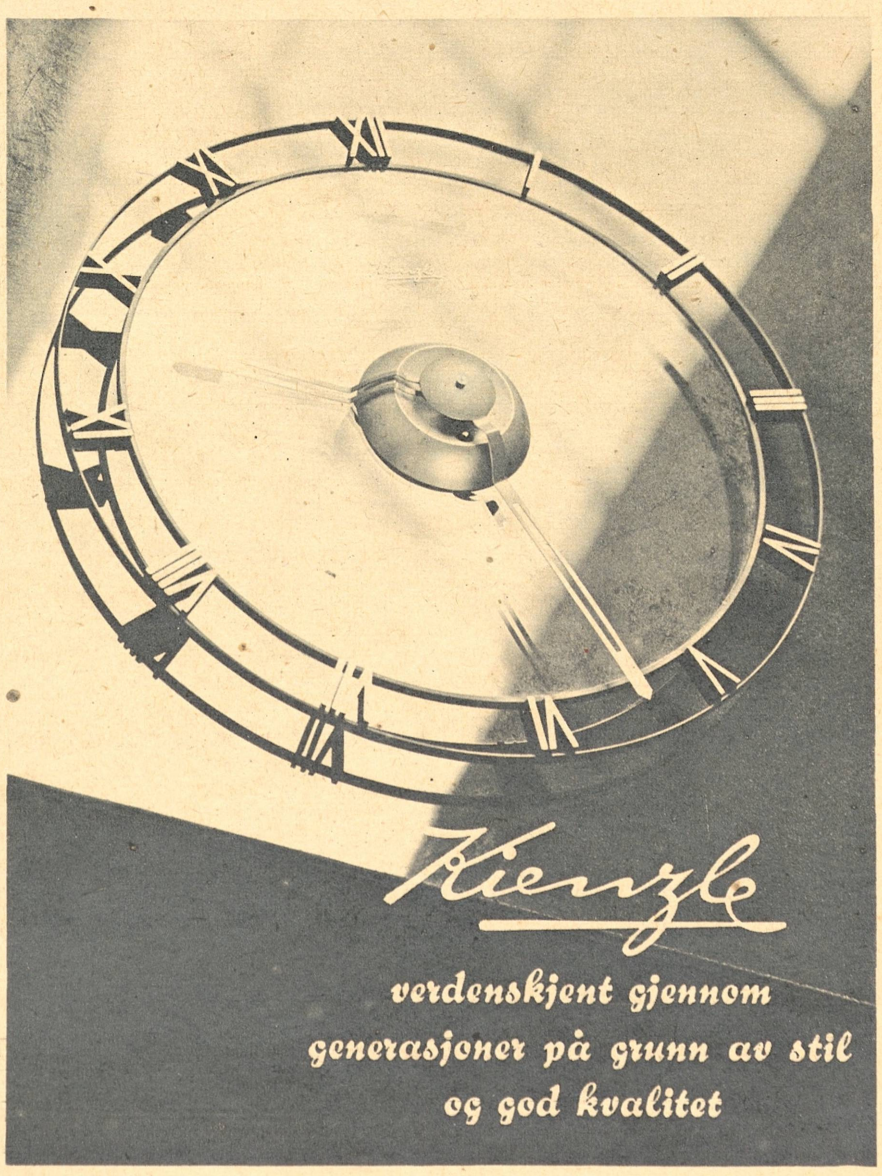
Lohse
Uralt Lavendel
En ren
og frisk
duft

Man kan heller ikke lenger framstille Lohse Uralt Lavendel uinnskrenket, men no som før får man det ekte og uforandret. Den som kan innrette seg litt, har det lenge, for det behøves jo bare et par dråper for et kvarters forfriskning. Og det skulde man gjøre! Man føler seg straks bedre, man arbeider også lettere i omgivelser som er fulle av frisk duft.

Signal

En vals i „Flaggermusen“

(til billedberetningen „Statsoperette“ i dette nummer)